







188.

1. Barthelst, Antonius : De jurisdictione canonicarum
ejusdem fundamentis. Von dem Ursprung, Stifftung und
Grundgesetzen der Gerichtsbarkeit des Kayserlichen Kammer-
gerichts.
- 2^{te} Brückner, Georgius Mauricius : De particulari territorii
satisfacendo. In der Äpfel verlebten Landes Herr.
Landsk. 3 Bunde
- 3^{te} Brückner, Georgius Mauricius : De hierarchia d.
templorum custodibus. In Kurten 3 Bunde.
4. Meier, Johann Mauricius : De in integram restitutionibus
5. Schröter, Johann Mauricius : De singulari seu jure
- 6^{te} Schaberger, Christophorus Antonius : De accide. 2 Bunde
7. Steuber, Hermann, De : Tabulam vestrii
placet prudentiam exauctori Sabundit

1687.

1^a Brueckner, Georgius Henricus: Adversus contrarios
curiosos juris feudales 2 Tompt

2. Brueckner, Georgius Henricus: Testes debiles et
inhibiles . . . publicae aemulae submittit

3. Juncker, Johannes Henricus: De praescriptione
terminante

4. Hortschke, Conrad: De juribus pupillorum relictus.

5. Meier, Joh. Henr: De jure mulierum singulari

6. Schöber, Fridricus Wilhelmus: De repono miserabili

1688

1. Brueckner, Georgius Henricus: De incompatibilitate
jurium, dignitatum et beneficiorum. Ed. 1759

1^a Brueckner, Georgius Henricus: Curiosos juris
publici

2. Meier, Joh. Heinrich : De pactis tacitis
3. Besimich, Theodor : De feudis.
4. Welz, Christianus Hermann : De jure partium
 et his statutis et consuetudinibus.

1689.

~~1^o~~ Breithaupt, Jacobus Turti : Programma . . .
 Dequisitiones theologicas in studium
 sua Animadversiones publice instituentis proce-
 duntur.

2^o Breuckner, Georgius Hermann : De jure ecclesiasticum
 Von Reichsrechts-Recht. 2 Bunde

3. Meppone, Victor. Wilhelm : De fidei communitatis
 generatione, et in specie de existentia fidei
 communitatis

[Faint, illegible handwriting on aged paper]



DISSERTATIO ACADEMICA
CONTINENS
CURIOSA
JURIS-FEUDALIS

Quam

DIVINA ADSPIRANTE GRATIA,
MAGNIFICO ICTORUM ORDINE IN ILLUSTRIS
ACADEMIA GERANA INDULGENTE,

SUB PRÆSIDIO

VIRI

EXCELLENTISSIMI AC CONSULTISSIMI

DN. GEORGII HENRICI

Brückners /

J. U. D. P. P. nec non JUDICII ELECTORALIS
MOGUNTINI ASSESSORIS

GRAVISSIMI,

publicè exhibebis

JOHANN-AUGUSTUS *Brandis* /

IN AUDITORIO COELICO

ad diem Julii Anno 1687.

EDITIO SECUNDA

auctior & correctior.



ERFORDIÆ, Litteris Müllerianis.

DISSERTATIO ACADEMICA

CONTINENS

CURIOSA
JURISFEUDALIS

Summa

SVBIVNA ADPRIVANTE GRATIA
MAGNifico ICTORUM ORDINE IN ILLUSTRI
ACADEMIA GRAANA INDI. GENTE.

SUB PRÆSIDIO

VIRI

EXCELLENTISSIMI ac DOCTISSIMI

DN. GEORGII HENRICI

Stüchters

U. D. R. P. nec non IUDICII ELECTORALIS
MAGISTRINI ASSessoris

GRAVISSIMI

publici Auditoris

JOHANNI-AUGUSTUS STÜCHTERS

IN AUDITORIO ELECTORALI

ad hunc diem

EDITIO SECUNDA

authenticæ & correctioris

per Johannem Augustum Stüchters

ERRATA, Typis Møllerianis.





DISSERTATIO ACADEMICA
 continens
CURIOSA JURIS FEUDALIS.
 THESIS I.



Feudum optimè ab Italica voce fede, fide,
 2. Feud. 3. in fin. Germanicum verò Lehñ haud ineon-
 cinnè à Lehnen deducitur. Ita enim Dn. Struv. *Obfer.*
Feud. p. m. 10. Appellationis Germanicæ Lehñ
 originem tradit Cl. Boxhornius *de Trapezitis p. 809.*
 Multa, inquit, jam secula sunt, & ipsorum propè
 annalium memoriam excedunt, cum Germanorum
 Principes, atrocissimis bellis, sive ex libidine propagandi Imperii, sive
 ex necessitate illigati, illisque ære suo, & eo quod ex publico college-
 rant, sustentando non essent pares, alienum ex subditorum opulentio-
 ribus contrahere coacti, usuras polliciti, in quas convenerant, idonei
 pignoris loco agros & latifundia sua obtulere. Atque progressu tem-
 poris magis magisque exhausti, cum sortem & usuras præstare haud
 valerent, quæ pignoris loco obtulerant, in feudum mutuantibus dedere.
 Atque hinc nominis origo, quo feuda olim hodieque vernaculâ lingvâ
 Lehnen appellamus. Add. Dn. ab Eyben *Elect. Jur. Feud. c. 3. §. 8.*

*Feudum usq[ue]
 de deducit[ur]*

Lehñ unde &

Th. II.

Alloodium, quod feudo opponitur, plerisque derivatur à Germanico
 alle/ omne, & vde/ quod prisca Germanis significabat possessionem; ubi
 sc. possessor in tali re omnimodum, & non ita restrictum, ut Vasallus in
 feudo, jus & possessionem habet. Enimverò feudo, adæquatè & inte-
 graliter considerato, duplex Dominium, directum & utile, includitur;
 adeòque neque Dominus neque Vasallus plenum, sed quisque minus ple-
 num

*Alloodi derivat[ur]
 vatio expe-
 nitur.*

num dominium & possessionem obtinet. Non incommodè etiam dixeris, derivari posse ab alle / & vde / vocabulo hoc denotante vacuitatem, quod sc. res talis ab omnibus qualitatibus & oneribus, aliàs feudo inhærentibus, vacua & libera sit.

Th. III.

Feuda quâ ratione antiquissima originis?

Feuda, sumta, pro rebus eâ sub conditione datis, ut accipiens vicissim danti fidelis ac officiosus sit, primitus neque Naturali, neque Gentium, neque Civili, propriè sic dictis, jurebus introducta, sed haud dubiè statim à mundi primordiis, humano genere aucto, vique injusta ingruente, à lacessitis aliorum injuriis vel eas metuentibus, svadente naturâ rationali, suæ defensionis gratiâ constituta; id ergo quod svasionis naturalis est, ab eo quod juris est naturalis probè discernendum, quod & Grotius de J. B. & P. lib. 1. c. 2 §. 1. & lib. II. c. 8. monet, & jctos has locationes sapè confundentes redarguit.

Th. IV.

Feuda quâ ratione novioris & Germanicae originis?

Feudum, acceptam pro jure, in re vel mobili vel immobili per investituram solennem constituto, quo plena ejus utilitas eâ lege cuidam datur, ut fidelitas, ac imprimis servitia militaria Domino concedenti præstentur, certis casibus renovatio investituræ peragatur, ordinariè tantum masculi descendentes succedant, ob quædam delicta feudum possessori planè auferatur, & quæ hujus generis è recepto jure feudali sunt alia, sui originem ad Gentes Germanicas, qualis Longobardica, cujus jurebus utimur, haud dubiè refert. Dn. Præf. Diss. ad Univ. Jus Feud. th. 2.

Th. V.

Jus Feudale à pluribus Gentibus receptum non est jus Gentium propriè dicitur.

Jure Longobardico à pluribus Europæ Gentibus nunc recepto, non eo propriè Jus Gentium audit, sed potius Jus Civile plurium Gentium: dirigit quippe Gentes non quâ tales, sive coordinatè, sed earum subditos adeoque subordinatè, nisi dicere velis, respectu Statuum Regni Germanici Jus Gentium esse. Conf. Dn. Præf. Diss. ad Jus Feud. th. 3. Rachel Introd. ad jus publ. c. 7. & 8.

Th. VI.

Opposita Lehn und Erb/Lehn u. Landrecht / Lehn und Land-Erb.

Sicut Feuda & Allodia, Lehn und Erbe / ab invicem distincta, ita etiam Jus in Feudale & Allodiale, Lehn und Land-Recht / merito dispescitur; nec non possessores Lehn und Land-Erben distinctè efferuntur. His adde D. ab Eyben in Elect. Juris Feudalis cap. 1. §. 1. & 2.

Th. VII

Th. VII.

Jus feudale non præcisè consuetudinarium, nec scriptum, sed ex utroque mixtum est: negari etenim non potest, Imperatorum Constitutiones inibi contentas legum scripturarum vim habere. Conring. c. 33. de Orig. Jur. Germ. consuetudines tamen Longobardorum, tanquam potiores & plures præponderant. Porro licet expressâ & publica sanctione hæ Consuetudines nunquam in imperio sint promulgatæ & approbatæ, nihilo tamen minus implicita confirmatio & approbatio cernitur, dum in Recessibus Imperii ad Jus Feudale provocatur, vel idem ut receptum allegatur, vid. Reform. Polit. de anno 1548. tit. 3. ibi: was das Lehn, Recht vermag. Sicut & termini Longobardorum in Recessibus Imperii occurrunt vid. Recess. de Anno 1567. §. und nachdem ferner etc. ibi Felonen. D. à Rhez Comment. in Jus. Feud. p. 10. seqq. Inde etiam est, quod in imperio Germanico allegans Consuetudinem Feudalem è Jure communi feudali, pro se habeat fundatam intentionem, adeoque neganti eam obtinere onus probandi incumbat. Confer Locamer. quest. Feud. 1.

Th. VIII.

Capitula extraordinaria, quæ à Tit. de Alienat. Feud. 2. Feud. 73. incipiunt, non eandem auctoritatem cum prioribus textibus Ordinariis habere, contra Finckelth. Disp. I. Contr. 16. & Cujacium statuere haud dubitamus; faciunt quidem ad capitis ordinarii elucidationem, non v. ejusdem clari abrogationem Locam. Qu. Feud. 2. De divisione Libb. Feudalium à Cujacio factâ vide Beier ad Schnobelii Jus Feudale p. m. 8. Addi autem possant ex Antonii Merecutii de Prato veteri novâ collectione Bononiensi (quam tantopere expetunt eruditi & cujus unicum, quod quidem hodiè superest, MSc. Exemplum in Bibliothecâ se servare gloriatur D. Mauritius in Position. Juris feud. Controv. dec. 1. n. 9.) Cujacianis illis extraordinaria hujusmodi capita plura quàm decem, hæctenus incognita, quæ Cujacius non viderat. D. Mauriti. Posit. Juris Feud. contr. D. 1. §. 10.

Th. IX.

Præter jus commune feudale reperiuntur quoque in Imperio duo notabilia Jura feudalia, Svecicum puta & Saxonicum, quæ continentur in Sachsen & Schwaben Spiegel. Ea ante receptum in Germaniâ

Jus Feudale ex consuetudinario & scripto mixtum. qua vis juris feudalis in Germania?

Capitula extraordinaria juris feudalis plura quàm Cujaciana.

Jus Feudale Svecicum & Saxonicum.



Jus Feudale commune Longobardicum, ob auctoritatem Vicariorum Imperii, Saxonis & Palatini, in Germaniâ ferè obtinere. Duplex igitur in præsentiarum Jus Feudale Germaniæ: unum commune, Longobardicum sc. Speciale alterum, quale v. g. Saxonicum & Svevicum, Confer Bejerad. *Schnobelii jus feudale p. 5.*

Jus Civile quando controversiis feudalibus applicandū?

Th. X.

Jus Civile Romanum, communiter nunc in Germania receptum, deficientibus consuetudinibus feudalibus earumque rationibus, merito ad decisiones quæstionum feudalium porrigitur. Quin & consuetudines feudales ad decisionem causarum non feudalium rectè allegari possunt, nisi aliquid contra jus commune in iis receptum sit illudve corrigat. Ergo Jus Feudale in aliis non feudalibus causis allegatur quatenus ratione probabili ac naturali æquitate nititur. Locamer. *quest. feudali 4.*

Quando viceversa jus feudale controversiis civilibus?

Th. XI.

Argumentum à contrario sensu in Jure Feudali firmissimum, e. g. Vasallus tenetur Dominum juvare in bello justo 2. *Feud. 7. & 28.* ergo in injusto non tenetur. 2. Vasallus, qui in possessione feudi est, privatur feudo, si investituram intra annum & diem non petierit. 1. *Feud. 22. pr. 2. Feud 55. §. præterea.* Ergo si possessio per alium sit occupata, etiamsi intra debitum tempus investituram non petierit, privandus feudo non est. Quomodo ulterius deficiente juris feudalis decisione è variis causis ad feuda argumentari liceat vid. Dn. Struv. *in Observ. Feud. ad c. 3. §. 9.*

Argumentū à contrario sensu validū.

Th. XII.

Elegans est quæstio, si alia sit consuetudo vel jus in provinciâ, ubi curiâ Domini sita; alia ipsius curiæ dominicæ; alia in loco ubi contractus est initus; alia demum ubi res feudalis extat, cujus loci jus sit observandum? Distinguunt Dd. communiter: an diversitas juris occurrat in iis, quæ ipsam rem feudalem, an verò in iis quæ contractum ut contractum, e. g. solennitates contractus, concernunt? Priori casu attendenda est particularis consuetudo loci ubi res sita: Posteriori casu observatur jus loci, quo contractus est initus, licet utroque casu in Curiâ Domini aliud obtineat, nisi specialiter statutum introductum, idem jus, in omnibus feudis, vel vel etiam contractibus feudalibus, quod in Curiâ Domini servatur, attendendum esse. vid. Dn. Struv. *Synt. Jur. Feud. c. 1. aphor. 12.* Prolixè de hac materiâ agit Rosenthal, *c. 1. concl. 14. imprimis n. 33.*

In controversiis feudalibus quæ jura applicanda?

Th. XIII.

Th. XIII.

Feuda Imperialia majora hodie jure Feudali communi non censerentur, sed in conditionem rerum allodialium redacta esse, temeraria quorundam sententia est, quam eleganter tractat Dn. ab Eyben in *Elect. Jur. Feud. c. 7. §. 4. p. 119.* Iterum de *Feudis Imperii c. 2. n. 8.* Laudanda moderata sententia Domini à Rhez, qui licet Feudorum Regalium momenta pleraque, jura sc. superioritatis territorialis, aliasq; prerogativas, non tam ex jure feudali communi, quam usu & Imperii Constitutionibus aestimari tradat, conferendi tamen & recipiendi ritus ac fatalia, amittendi quoque modos & alia inde repetenda atque aestimanda esse, non diffitetur in *Comment. ad Jur. Feud. proam. p. 21.*

Feuda imperialia an disjudicanda e jure feudali Longobardico?

Th. XIV.

An jura feudalia provincialia, v. g. Saxonica, etiam in feudis, quae Principes v. g. Saxoniae ab Imperio habent, applicanda, ex iisve controversiae subortae decidendae? haud inelegans disquisitio est. Parem quaestionem tractavit Colerus in *Dissert. de Jur. Imp. German. Sect. 63.* & Schuz *Vol. 1. Colleg. Jur. Publ. Disp. 7. th. 16. lit. B. p. m. 517. seq.* Fundamenta decidendi in hac ardua quaestione posuit Grotius de *J. B. & P. l. 2. c. 4. §. 12. & 13.* Breviter haec quaestio sic expediri videtur, si dicamus, in Germanico Imperio, ubi jus commune Civile & Feudale etiam inter Status recepta, si controversia quaedam feudalis inter Principem Saxoniae aliamve extraneum alterius Domus incidat, illam non decidendam juxta Saxonici, sed communis juris feudalis sancita; Extraneum enim haud dubie non stringunt alterius Principis statuta, nee contra ipsum principem Saxoniae allegari ab extraneo Saxonica statuta possunt, cum par utriusque conditio & ratio merito habeatur. Quod si inter ipsos Principes Saxoniae controversia feudalis agitetur, quin & si Princeps Saxoniae cum suo subdito Vasallo litigium feudale habeat, id ex jure provinciali Saxonico expediendum crediderim, nisi consuetudine contrarium fuerit receptum. Confer etiam hanc quaestionem moventem Iterum de *Feud. Imp. c. 2. n. 2. & c. 10. n. 9.*

Jura feudalia provincialia statuta, an tantum Vasallorum subditorum, an etiam ipsorum statuta feudis applicanda?

Th. XV.

Genus feudi quoad Vasallum convenienti & haftenus recepto termino potius dominium utile, quam usufructus, constituitur. Usufructus enim longè infirmius dominio utili feudali jus est; hinc est quod usufructum

Genus feudi potius dominium utile quam usufructum.

Etiam genus feudi constituentes, ut Dn. Mauritius, cogantur adhuc distinguere inter usufructum feudalem & personalem s. allodiam. Utile vel quasi dominium ritè feudi genus constitui, patescit etiam ex textu 2. Feud. 8. §. rei autem, ubi Vasallus hanc in re per beneficium rectè investitâ habet potestatem, ut eam tanquam dominus à quolibet possidente sibi quasi vindicare possit; ergo si non directâ, utilitatem rei vindicationi Vasallo tribuitur. Nudus verò usufructuarius servitutem vindicare non potest l. 1. ff. si usufr. petat. In Jure quidem feudali. 2. Feud. 23. in fin. feudum quoque usufructum esse testatur Feudista: sed inde non inferendum, feudi genus hic determinari, idque præcisè usufructum esse, sed potius dominium utile, quod Vasallus in feudo habet, tanquam majus, continere etiam id quod minus est, usufructum videlicet. vide D. Eyben Elect. juris feud. cap. 10. §. 7. Jus Domini & Vasalli in re feudali si jungantur, plenam in re potestatem s. ipsum dominum completum absolvunt; aliàs Domini directum dominium & Vasalli utile, sigillatim, uti jamdum monitum, minus plena dominia sunt. Dubitari tamen adhuc possent, an, definiendo feudum, genus adæquatum dominium sit? cum feudi jus non tantum in jure in re, sed & obligationibus, puta præstationibus personalibus, mutuâ invicem fidelitate & servitis exhibendis, consistere videatur; quod innuit Dn. ab Eyben in Elect. Jur. Feud. c. 2. §. 3. Hinc commodius contractum feudi genus exprimere existimat, & quidem ad eam formam qua mutuum, pignus & alia itidem ex juribus in re & ad rem conflata entia juridica soleant. Add. hic Fachin. Controv. Feud. c. 1. p. m. 5. & seq. Porro idem Dn. ab Eyben c. 3. §. 3. eleganter ita differit: Partes autem integrantes, in quas abis, s. ex quibus ceu totum integrale consistit feudum, sunt duo jura in re, proprietatis s. proprietatis aut directum dominium, & utile seu quasi dominium. Illud Seniori, hoc Vasallo competens; & duo jura ad rem s. obligationes, quarum unâ Vasallus Seniori, alterâ hic illi ad fidem & fidei officia præstanda adstringitur. Feudum ergo summâ divisione dispescitur in plenum, h. e. in id quod residet penes Dominium & Vasallum simul, & minus plenum, in quo secus se res habet, & ubi vel tantum Domini directi, vel saltem Vasalli jus speciatim attenditur.

quodammodo
ab in aliter
ab in aliter
ab in aliter
ab in aliter

ab in aliter
ab in aliter
ab in aliter
ab in aliter

Genus adæquatum feudi quoad Vasallum non tantum dominium utile, sed & obligationem ad servitia importat.

In subfeudis aliquot jura in re & ad rem concurrunt

Th. XVII.

In subfeudo non tantum duo jura in re, & duo jura ad rem, uti in simplici feudo, sed quatuor vel plura utriusque generis continen-



tinentur, Vasallorum & Dominorum numero aucto. Unde quoque elucescit, in secundis hisce feudis vel subfeudis id singulariter usu venire (ferè ut in Logicis dantur genera summa & subalterna) ut idem non tantum directus Dominus & Vasallus, sed præterea quoque Dominus mediatu s. superior, & immediatus sive inferior simul sit Dn. ab Eyben. *Elect. Iur. Feud. c. 3. §. II.* Vultejus *de feudis lib. I. c. 10. n. 83. seqq.*

Th. XVII.

Vasalli dominium utile æstimatur pinguius & plenius domini directo dominio: Directum enim saltim civile dominium cum spe consolidationis est. In ipsis quoque Vasallis dominium utile altero pinguius & plenius est. Plenius ordinariis feudis est feudum hæreditarium, foemineum, burgense & rusticum; Ecclesiasticum quandoque, v. g. Fuldense (Fuldisch Lehen: in welchem regulariter die verstorbenen nechste Freunde / von Geblüth / beyde männliches und weibliches Geschlechts / ohne Unterscheid / erben.) vid. Eyben. *Elect. Iur. Feud. c. 3. §. 10.*

Vasalli dominium pinguius quam domini directi.

Th. XVIII.

An nominatus, an innominatus contractus concessio feudi sit? multis disceptatur. Præ cæteris placet illorum sententia, qui feudum esse adjectitiam qualitatem reliquorum contractuum & conventionum, statuunt; adeoq; si feudum promittatur venditione, ut est *1. Feud. 7. 20.* tum, quia emtio est contractus nominatus *l. 1. §. 2. ff. de Rer. Permut.* hinc & contractus feudalis; Si verò feudum conferatur permutatione, quia permutatio est contractus innominatus *l. 1. §. 2. ff. de Rer. Permut.* ita & contractum hunc feudalem innominatum nominaveris, Mauritius *Dec. 7. n. 4.*

Feudi concessio an contractus nominatus, an innominatusq.

Th. XIX.

Res immobilis (vel potius immobilitas) non est de substantiâ feudi, nam & pecunia vel alia res mobilis in feudum dari potest; ex more tamen loquendi Feudistarum, cum immobilitas naturale feudi sit, feudum in mobilibus constitutum, improprium dicitur. Improprium verò hic vocatur, quod non habet ordinarias & consuetas feudi qualitates.

Immobilitas feudi non est essentialis quam naturale est.

Th. XX.

Feuda non ita ab antiquo ad posteros primi acquirentis, ut hodiè, transire solebant, sed præsens succedendi ratio aliaque plura jam in feudis usitata demum successivè & gradatim introducta. vid. Dn. Itter. *de feud.*

Successio feudalis gradatim introducta.

B

Imp.

Emp. c. 1. n. 13. Neque uno tempore ac generali constitutione feuda ad hæredes transire iussa, sed id variis temporibus sensim & successivè factum esse, valdè probabile est. *Dn. Struv. Observ. Feud. p. m. 5. Add. Dn. ab Eyben. Elect. Iur. Feud. c. 4. §. 2. seqq.*

Th. XXI.

*An Reges
Germania
imprudenter
Ecclesiasticis
feuda dede-
runt?*

Principes Ecclesiastici secularem potestatem feudali nexu à Regibus Germaniæ à tempore Ottonum potissimum acquisiverunt. Nec adeò redargui oportet hos Imperatores Saxones, qui Episcopis & Ecclesiasticis personis saltim jura sublimia territorii indulgere non debuerint; Si enim status illius temporis, quo Ecclesiastici constitui & deponi unice ab Imperatoribus, & non à Pontificibus, poterant, consideretur, consultius ipsi, quàm secularibus, ad hæredes territoria transmittentibus, & non adeò à nutu Imperatorum ut Ecclesiasticis dependentibus, conferre jura territorialia; Quousque enim constitui & deponi ab Imperatoribus Episcopi poterant, nullum ab iis juribusque eorum Cæsari periculum extiterat. Ast cum tempore Henrici IV. jus investiendi quoad annulum & baculum Pontificibus Romanis cessum esset, alia planè Imperii facies esse cœpit, ut adeò ex præsentis tempore ad veterem rationem status argumentari temerarium sit. *D. Lyncker in Disp. de superioritate terr. p. 10.*

Th. XXII.

*Non omnia
immediata
imperii &
statuum bo-
na sunt feuda.*

Non omnia immediata Imperii & statuum bona feuda sunt, prout existimare videtur *D. Kulpis in notis ad Monzambanum par. 2. p. 87.* Sic Civitates Imperii à Cæsareâ Majestate jura sua per nexum Vasallagii minime habent, sed post novam Imperatoris creationem per Commissarios Cæsareos, in Civitates Imperiales missos, ad recipiendum juramentum, illarum privilegia nudè confirmantur. Ita enim sunt verba *Conringii ad Lampad. §. 8. p. 141. Qua in re ferme melior est conditio urbium Imperialium nullò feudi nexu territoriis suis imperantium.* Porro Imperator libero & allodiali jure quædam immediata Imperii bona Comitibus &c. concessit, idque testatur *Sixtin. de Regal. lib. 1. c. 4. §. 60. Is enim est Imperii status, ut antehac multi extiterint Comitatus, & Baronatus, qui libera ac allodialia bona extiterunt, & imperio quidem immediatè subjecti, sed non feuda Imperii fuerunt, licet Imperator ipsius dignitatis per privilegium de eâ datum autor esset, & bona allodialia Comitum ac Baronum ex hujusmodi sine infeudatione per privilegium factâ concessione eam dignitatem annexam haberent, reperiunturque adhuc hodiè ejusmodi Comitatus*

ac Baronatus in diversis partibus Imperii, nec desunt qui dignitatem ejus-
 modi Regalem & cum ea etiam Jura Regalia ex praescriptione ha'ent. Ita
 ad constituendam Regalem dignitatem non semper necesse esse castrum
 aliquod cum universali territorii jure ab imperatore, vel superiorem non
 recognoscente, in feudum dari, sed sufficere possessorem ejusmodi ca-
 strum cum sublimi territorii jure ac regali dignitate in allodium accepisse
 vel habere ut ex Munstero *de Orig. Princip. German.* tradit Joh. Goedd. *in*
Resp. Jur. de restit. Baron. Vallend. n. 458. Reinking. *de R. S. & E. l. 1. cl. 4.*
c. 16. n. 38. Idque demonstrant exemplis Comitatum quorundam in
 imperio qui non Reichs-Lehen/ sed Eigenthumb sunt, Qualis est Comi-
 tatus Moers / talem etiam fuisse Comitatum Waldeccensem, antequam
 ab Hassia Principibus in feudalem recognosceretur. Schuz. *Vol. 1. Exerc. 8.*
th. 3. lit. E. Idem *Exercit. 6. th. 8. lit. B.* in comitatu Pinnebergico esse
 credit. Idem testatur Dn. Itterus *de Feudis Imperii c. 5. §. 4.* hisce verbis :
 Factum hinc est, ut hodieque in imperio Romano Germanico Comita-
 tus ac Dynastix superstites sint, quæ allodiali jure gaudeant & possi-
 deantur, sicut diserte testantur Myler *Nomolog. c. 14. n. 4.* Sixtin. *l. 1.*
de Regal. c. 4. n. 6. seq. & Autor *praedict. Camer. verb. Comitatus,* & ejus
 conditionis censi comitatum Moers in Westphalia situm referunt
 Reinck. *de R. S. & E. l. 4. 6. n. 39.* C. Koch. *D. de regal. dignit. th. 244.*
 Besold. *P. 3. Jur. Publ. c. 6. p. 263.* & Myler. *d. l. conf. tamen Meteran.*
lib. 21. Hist. p. m. 949. quin & totum Sarverdensem Comitatum saltem
 origine sua allodiam esse tradit *Gedd. Vol. 4. Conf. Marp. 37. n. 47.*
 licet utrumque hunc Comitatum, Sarverdensem puta & comitatum
 Moers Imperialia quondam feuda fuisse asseratur in matriculâ Zeil-
 lerianâ, quam Limnæus Additionibus suis inseruit *Tom. 1. ad. l. 4. c. 7.*
p. 539. verè an falsò, jam disquirere non vacat. Comites quoque de
 Oetingen Comitatum suum jure allodii possidere, post alios retulit
 Gemmingius apud Besold. *in Thes. Pract. lit. R. n. 37. p. 803.* De Co-
 mitibus Zollerensibus idem referunt autores passim vid. P. de Andlo.
l. c. & Reink. 1. 4. 14. n. 13. quamvis de utrisque subdubitet Besoldus
D. de Comit. & Baron. th. 13. at verò de Zollerensî Comitatu omnem
 scrupulum dubitandique causam nobis eximit diploma Ferdinandi II.
 Imp. quo Comes ab Hohen Zollern in Principum ordinem allectus
 fuit; ubi Comitatus iste, eine uhraste mit allen ihren Regalien, Herr-
 lichkeiten und Pertinentien / ganz frey eigenthümlich unmittel- und
 unleh-



unlehnbare Reichs Graffschafft diserte nuncupatur ap. Besold. in Thef. Pract. lit. F. n. 73. p. 282. Comitatum Bargila / qui Erfurtinae ditionis est, in hunc usq; diem allodiale mansisse, Rennemannus prodidit membr. 2. Jurispr. Rom. Germ. D. 4. th. 7. lit. a. Pinnebergicum Comitatum allodiale esse à fide dignis se accepisse ait Schuzius Vol. 1. Coll. Jur. Publ. D. 6. th. 8. lit. 6. Pariter & Hombergensem Dynastiam allodiale esse in actis Witgensteinensibus p. 16. annotatum invenio. Conf. Dn. Eyben Elect. Jur. Feud. c. 6. §. 6. Confer Disput. Alexandri sub Dn. Stryck. praesidio nuper anno 1697. Halæ habitam De jure Alledi Principum imperii.

Distinctio
inter feuda
propria &
impropria
merito ser-
vatur.

Th. XXIII.

Retineri posse distinctionem inter feuda Propria & Improperia existimo; licet enim non attentâ à Philosophicâ, illud Feudistis proprium feudum sit, cui præter essentialia (quæ continentur in hac definitione, quod sit dominium utile à Domino feudi in re quadam constitutum, ut Vasallus illâ plenissimè utatur fruatur, sub conditione mutuae fidelitatis) nullum naturale (qualia sunt quæ non quidem essentiam constituunt, per legis tamen feudariae dispositionem tacitè inesse præsumuntur, nisi quædam speciali pacto fuerint exempta: ut (1.) juramenti præstatio (2.) Masculorum successio (3.) Ad servitia incerta obligatio (4.) Alienandi impotentia citra consensum Domini, ac, certo casu, agnatorum (5.) Investiturae certis casibus renovatio. (6.) Feudi præviâ culpâ ablatio (7.) Immobilitas) deest, usus tamen hujus distinctionis, hætenus ab omnibus ferè Feudistis receptus, temerè mutaretur, à quo omninò cavendum Add. Dn. Maurit. Posit. Jur. Feud. Controv. Decad. 2. §. 1.

Utilissima
Distinctio
feudi in no-
vum & ve-
tum.

Th. XXIV.

Distinctio feudi in vetus & novum insignem in jure feudali usum, ob diversos effectus, imprimis in alienatione & oppignoratione producit. Vetus feudum est, cujus causam quis habet ab acquirentore priore. Novum est, cujus causam ipse acquirens à se & Domino primùm & de novo habet. In dubio quæritur, quale feudum præsumendum? Si possideat Dominus, præsumitur novum, ideo Vasallus probare debet esse vetus. Feud. 33. §. item si 2. Si vero possideat Vasallus, præsumitur esse vetus feudum; ideo hoc casu probare debet Dominus quod sit novum. Feud. 33. §. 2. ibi; Vasallo verò possidente. Si verò nec Dominus nec Vasallus in possessione sit, vetus præsumitur. Finckelth. Feud. Disp. 2. Coner. 14. p. m. 50.

Th. XXV.

§§ (13) §
Th. XXV.

Feudum dividi solet in hæreditarium & ex pacto & providentiâ *Distinctio*
(quæ distinctio licet in jure feudali nullibi expressis verbis legatur, re ta- *Feudi in hæ-*
men inibi continetur, & merito docendi gratiâ in praxi servatur vid. Dn. *reditarium*
Maurit. Dec. 2. §. 8.) Feudum ex pacto & providentiâ dicitur id, in quo *& ex pacto*
succeditur jure ac more in feudis ordinariè præscripto: vel, ubi succeditur *& providentiâ*
ex pacto primi acquirentis, & providentiâ juris feudalis: Hæreditarium *re conti-*
contrà, in quo sc. jure hereditario, non ex providentiâ juris feudalis, sed *netur in ju-*
ex juris communis dispositione. Quod tamen feudum iterum vel (1.) *re feudali.*
merè hereditarium; quod ferè naturam allodii sapit, ac disponi de eo ut
allodio potest. (2.) mixtè hæreditarium, quod subdividitur, (α) ubi masculi
cum foeminis pariter, (β) ubi foeminæ, demum deficientibus masculis, ad-
mittuntur, (γ) ubi succeditur eo modo, ut facta defuncti debeant præstari,
nec ea destruere vel impugnare successori feudali fas sit. Vid. Noric.
addit. ad Finckelth. Disp. 2. Contr. 19. p. m. 59. Plures modi hereditarii
ex jure allodiali contra feudorum naturam ordinariè receptam, per pacta
inter contrahentes introduci possunt, Vid. Dn. à Rhez *ad l. Feud. 8. p. 343.*
Adeoque quo modo feudum in Vasallum sit translatum, literæ investitu-
rarum testabuntur. Si verò hæ literæ investiturarum quoad idem feudum
discrepantes inter se sint, prioribus, quibus primitus datum feudum decla-
ratur, major, quam posterioribus fides habetur. In dubio feudum potius
ex pacto & providentiâ, quam hæreditarium esse præsumitur. Id quoque
probè notandum, pactum non ipsam feudi naturam nec ullum interesse
Domini concernens valere etiam absque consensu Domini feudi. Dn.
Struv. *Observ. feud. cap. 2. §. 7.* elegans hac de re Responsum Scabinatus
Hallensis allegat.

Th. XXVI.

Non omnia immediata bona feudalia Imperii, sunt feuda ex pacto *Non omnia*
& providentiâ, nec omnia sunt feuda hæreditaria. Plurimi quidem Feu- *feuda impe-*
dita & Publicista feuda, imprimis Ducatus & Principatus, hereditaria: *rii heredita-*
Contra alii omnes Ducatus & Principatus ex pacto & providentiâ, satis *ria, nec o-*
temerè pronunciant. Media sententia jam prolata tutior. Sic redimen- *mnia ex pa-*
dæ quietis publicæ causâ, plurimæ ditiones Svecorum Regina in Pacifica- *cto & provi-*
tione Osnabrugensi sub lege fiducia, sive, ut sæpius in *Instrumento Pacis* *dentia.*
art. 10. legitur, in perpetua & immediata Imperii feuda concessa sunt.
Ubi voce *perpetui* nihil aliud quàm feuda hæreditaria signari *ex d. art. 10.*

B 3

§. 3.

§. 3. *in fin. ibi: in perpetuum pro hereditario feudo habeat*, rectè colligit Dn. Sprenger, in *Font. Jur. Publ. c. 22. p. 214.* Austria quoque Archiduces, Duces Burgundia & aliarum provinciarum Belgicarum, item Lotharingia Duces, provincias suas pro feudis hereditariis venditare solere, autor nobis est Faust ab Aschaffenburg *de Arar: Class. 10. Ord. 830. p. 514.* Alia exempla feudorum Imperii hereditariorum reperiuntur apud Rolandum à Valle *Vol. 3. Conf. 10. & alibi.* Qualis verò conditionis hereditaria feuda sint, id itidem ex literis investiturarum dignoscendum. Nec tamen omnia Imperii beneficia hereditaria sunt, sed pleraque ex pacto & providentia legis transferuntur; quò Seculares Electoratus referendos esse, ex *Anrea Bulla* sanctione & aliunde satis liquidò apparet. vid. Dn. Itter. *de Feud. Imp. c. 3. §. 19.*

Th. XXVII.

Quid sint
feuda regalia?

Feuda communiter dividuntur in Regalia, & non - Regalia (2. *Feud. 55.* Feuda Regalia declarantur indivisibilia, quod tamen in Germania non ubivis servatur. Et in *Ordinat. Camer. P. 2. tit. 7.* Imperator unice sibi reservat facultatem judicandi de feudis majoribus & Regalibus, de minoribus facultate judicandi etiam Camerae relictâ. Quæ ergo præcisè regalia feuda sint? scire interest) Inter Feudistas nondum satis hæc dere constat. Commodè regalis dignitas dispesci videtur in eam quæ personalis, & eam quæ realis est. Personalis dignitas regalis ex communi usu loquendi solet esse, si quis Imperatoris, Regis, Principis, Comitis vel alium parilem & consonum titulum gestet. Hac ratione multi regali dignitate personali sunt conspicui, qui non continuò de dignitate Regali reali gloriari possunt. Sic multi sunt Principes & Comites titulares qui nec Principatum nec Comitatum, adeoque nec Regalem dignitatem realem obtinent, & vice versâ, multi possessores Ducatus aut Comitatus, *Inhabere eines Fürstenthums oder Graffschafft* / sunt, qui non simul Duces aut Comites; adeoque omnia quæ semel rei, Ducatus & Comitatus, accommodata sunt, cum ipso quidem feudo, non tamen titulum Ducis vel Comitis, consequantur Vid. Rosenth. *de Feud. c. 2. concl. 2. n. 9.* Dn. Struv. *Syns. Jur. Feud. c. 3. a. 8. n. 2.* Dn. Ziegler. *de Jurib. Majest. c. 28. n. 28.* Dn. Itter. *de Feud. Imp. c. 3. §. 9.* Ita Civitates Imperii tanquam Corpora destituuntur dignitate Regali Personali, Principum, Comitum, cum tamen dignitate Regali reali, (pro jure & superioritate territoriali acceptâ, de quâ mox dicetur,) haud dubiè fruuntur. Regalis verò dignitas realis, sive

sive regale territorium, variis iterum modis intelligitur. Vel (1.) territorium quod regalem dignitatem titularem Ducatus, Principatus, Comitatus &c. habet (hoc modo Civitates Imperii non haberent Regale territorium.) Qualis titulus non rarò competit territorio etiam isti, quod ab alio Constatu agnoscitur, qui superioritatem territorialem sibi reservavit. Ita multi reperiuntur Comites à Principibus in Comitibus subinfeudati, & quoad Comitatum non nudi Vasalli, sed verè Landsassii & subditi. (2.) Regale territorium vel illud dici potest, cui innexum est ius, ita dictum, territoriale, sive facultas *αὐτονομία* & proprio jure regendi territorium, semper tamen salvis Imperatori reservatis juribus. Hinc non incommodè Rosenth: *de Feud. c. 2. concl. 1.* asserit, quod in hoc significato Vicecomitatus, Baronia & NB. quodlibet territorium, quod sub universali nomine Domini cum omnimodâ jurisdictione conferatur, & nomen Regalis feudi mereatur. Add. Schrader *de Feud. p. 2. c. 3. n. 4.* His accenseri possent Nobilium immediatorum ab Imperatore acquisita feuda, quibus nobilibus è veriori Publicistarum sententia meritò jus territoriale tribuitur. Quin & Civitates Imperiales hoc modo de dignitate regali sive territoriali gloriarentur. Conf. Schuz. *ad Jus Publ. Exerc. 8. th. 3. lit. c. (3.) καὶ ἐξοχίη* Feudum Regale appellari videtur, cui non tantum superioritas territorialis accommodata, sed ejus possessores illius ratione membra quoque Imperii sint & vota in Comitibus ferant, adeoque præter jus territoriale & jus status obtineant; Quæ feuda ordinariè etiam *Sahn* & *Scepter Lehn* eminenter efferi consueverunt. Hac ratione feuda Nobilium Immediatorum regalia non essent. His adde Dn. Itterum *de Feud. Imp. c. 3. §. 7. usque ad §. 18: & cap. 9. n. 10.*

Th. XXVIII.

Quid nobile feudum sit? id maximè inter Feudistas dubium: Improbabilem credo illam sententiam (cui & Dn. Mauritius *in Posit. Jur. Feud. Controv. Dec. 2. §. 2.* accedit) quæ statuit, Nobile feudum esse, cui nobilitandi vis insit, vel quod nobilitet eum cui concedatur. Enimverò propriè Nobilitas personis tantum, non autem rebus cohæret: Nondum verò probatum, ab Imperatore feudo cuidam nobilem qualitatem ita impressam, ut eam in possessores quoscunque derivaret; quod tamen fieri deberet, non secus atque onera & privilegia prædio concessa eidemque inhaerentia quemvis possessorem sequuntur. Non quidem negandum, Impera-

Quid nobile feudum sit?



Imperatorem Nobili cuidam à se creato, in signum & sustentationem Nobilitatis, insigne feudum conferre posse; quo tamen casu non tam ipsum feudum intrinsecè nobile, sed potiùs ratione possessoris per demoninationem extrinsecam, improprie & accidentarie nobile foret; adeoque nobilitas à personâ in rem derivaretur, & dehinc in aliam familiam ignobilem translatum nobile esse desineret. Quod si verò Imperator expressè declararet, feudo cuidam nobilem qualitatem ita impressam, ut in suos possessores quoseunque eandem qualitatem transfundat, facile concederemus hac ratione intrinsecè Nobile feudum: qualem modum & naturam, uti jam monitum, nulli, quod sciam, feudo Imperator indidit: At verò si abusivè Nobile feudum dicimus id, cui quædam immunitates, exemptiones & privilegia sunt tributa, quodve in alios atque alios possessores translatum suas quoque immunitates retinet, tunc facile concedimus, huiusmodi feuda Nobilia plurima in Germaniâ reperiri, suosque possessores beare, & (improprie loquendo) nobilitare. Conf. *Itter. de Feud. Imp. c. 3. §. 4. usque ad 7.* Et ita fit, ut feuda in hoc sensu dicta Nobilia, ab ignobili acquisita, maneat Nobilia; sicuti feuda ignobilia (*Bürger-oder Bauer-oder gemein Lehen*) manent ignobilia, licet à Nobili possideantur. Vid. *Knichen. de Invest. Part. P. 2. c. 3. n. 91. Klock. Tom. 3. Conf. 28. n. 403.* Confer de hac materia Hugonem *de statu Region. Germ. c. 4. §. 24.*

Th. XXIX.

An distinctio inter Ligium & non Ligium feudum tolerari queat?

Multum disceptatur, an tolerari queat distinctio inter feudum Ligium & non Ligium? Si Ligium pro obligatorio accipimus, non est dubium, formaliter omne feudum in suâ naturâ & essentiâ obligationem ad fidelitatem involvere: Quod si ligium κατ' ἐξοχήν & secundum eminentiam pro obligatorio contra omnes, nullo excepto, accipiamus, prout in extraordinario capitulo 2. *Feud. 99.* id reperimus, non inficiandum, quædam feuda Ligia, quædam verò non Ligia esse. e.g. Si ab Imperatore quis feudum acceperit, non sub nudâ Feudali sed & subjectionis recognitione, & dehinc à Statu quodam itidem sub hac conditione bona quædam feudi nexu quæsi verit, nullum quidem dubium, si Imperator notoriè injustum contra Statum moveret bellum, dictum Vasallum Imperatori assistere non esse obstrictum. Quod si verò justitia pro Statu pugnet, neque tunc contra Imperatorem justè auxilium ferre posse videtur, cum & subditus



subditus obligatus sit, suo superiori, injusti licet quid molienti, se non opponere. Adeoq; patescit taliter acquisitum feudum esse non Ligium, ac contra Imperatorem Vasallum non obstringere.

Th. XXX.

Feudum Ecclesiasticum non ex personâ dantis vel concedentis, ut nempe ab Ecclesiâ vel Clerico concedatur; Neque à personâ accipientis, Ecclesiasticum dicitur, sed quod in re ecclesiasticâ (i. e. ad Ecclesiâ & piorum locorum conservationem &c. destinata & deputata) formetur. Conf. Dn. Maurit. *Posit. Jur. Feud. Contr. Dec. 2. §. 1.* Utilitas hujus rei conspicitur etiam inde, quod res ecclesiasticæ quadraginta annorum præscriptione demum acquirantur, seculares verò tempore breviori.

Unde dicatur feudum Ecclesiasticum?

Th. XXXI.

Feudum foemininum adæquatè definitur, quod foemina primùm acquisivit; idque satis clare probatur 2. *Feud. II. 30. & 50.* Quando enim Feudum in quo foemina ex pacto succedit consideratur, id in se manet masculinum, si id masculus primùm acquisiverit; licet improprie & hoc foemininū appellari soleat. Conf. Dn. Stryc. *Exam. Jur. Feud. c. 4. qu. 7. Struv. c. 4. a. 1. 7. n. 3.* Idem *Obs. Feud. ad cap. 4. §. 1. pag. 25.* Ita vice versâ si mater acquisiverit feudum, cum pacto ut tantum filii succedant, ratione originis quidem foemininum, sed vi pacti masculinum feudum est. Dn. Stryck. *c. 1. qu. 8. Eyben. Elect. Jur. Feud. c. 9. §. 23.*

Definitio adæquata feudi foeminini.

Th. XXXI.

Pleraque quidem Imperii feuda Status ab Imperatoribus accepisse constat, negari tamen haud potest, in imperio Germanico aliquot Imperatoribus à Statibus feuda esse oblata, quod multis probari potest exemplis; sic Comitatus Maldeccensis Hassiæ primùm Landgraviis & ab his Imperio in feudum oblatus est; Comitatum Oldenburgicum Carolo V. Imperatori Antonium I. Comitem obtulisse nonnulli dicunt; Ducatum Brunsvico-Luneburgicum in feudum Imperio esse oblatum testatur Coringius. *Itterus de Feud. Imp. c. 1. n. 12.* Conf. Dn. ab Eyben. *Elect. Jur. Feud. c. 10. §. 20.* Ita etiam Dn. Lyncker. *in Disp. de Superiorit. Territ. pag. 34.* Nam & ante hac per universitatem corpora ex allodialibus & feudalibus unita in Ducatus erecta, & junctim feudi titulo à Cesare recognita fuere: ut in Ducatibus & Principatibus Luneb. Hassiac. Würtemb. aliisve factum. Causæ talis oblationis variæ: Præcipuæ esse solent (1.) Acquisitio tutelæ & defensionis impotentiorum contra nimis potentes: (2.) Conservatio & robo-

Dantur in imperio quaedam feuda imperatori oblata.



roboratio familiarum; ubi sc. v. g. Princeps allodialia bona eâ intentione liberis faminis subtrahit, feudisque imperialibus associat, ut perpetuò in illâ familiâ ac penes successores feudales maneant, in oblatis feudis hæc differentia ab aliis non oblatis cernitur, quod si de privatione ejusmodi feudi oblatis agatur, ex recordatione veteris qualitatis & conditionis cum Vasallo mitius procedatur. Wurmser. *de Feud. Impropr. Class. 3. sect. 8. n. 8.* Itter. *c. 15. §. 4. D. Rhez. Feud. p. 46. seqq.*

Th. XXXIII.

Quid & quotuplex sit Feudum pignoratitium?

Difficilis & intricata quæstio est: Quid præcisè feudum pignoratitium ein Pfand-Lehn sit, quosque effectus habeat? Imprimis, ad quos successio in illud spectat? an tantum ad masculos, an simul etiam ad foeminas aliosve allodiales hæredes? Sunt autores qui pro masculis tantum; sunt qui pro masculis hæredibus ordinariè feudalibus & foeminis aliisque hæredibus allodialibus simul calculum ponunt. Distinctè hæc quæstio expedienda: quo facto omnes difficultates facillè superabuntur (1.) Si feudum pignoratitium accipitur pro tali re, quæ antea erat allodialis, postea verò, acceptâ certâ pecuniâ tanquam creditâ, in feudum data, sub pactâ libertate reluendi indefinite vel intra certum tempus, tunc fere coincidit hæc conventio cum venditione rei sub pacto retrovenditionis. His adde Zaf. *in Epit. Feud. p. 12. n. 24.* Besold. *Thes. Pract. voc. Pfand-Lehn.* Strauch. *Disp. de Oppign. Imp. th. 31. seqq.* Quo casu si Vasallus ante factam à Domino directo revivitionem moriatur relictis filiis & filiabus, filii tantum in taliter dicto pignoratitio feudo meritò succedunt, exclusis filiabus; quia naturalia feudum quale etiam successio masculorum præ foeminis est, hîc meritò attenduntur; Adeoque porro inde consequens est, si Dominus directus reluat ab istis filiis dictum oppignoratium feudum, pecuniam remanere penes filios, exclusis filiabus. Conf. Carpz. *Resp. 31.* & Dn. Struv. *in Obs. Feud. ad cap. 4. §. 2.* Sed hîc non immeritò quæritur: An in tali oppignorato feudo, mortuo Vasallo ejusque liberis masculis, foeminae s. filiae etiam ita excludantur, ut ne quidem jus retentionis in isto feudo oppignorato (in dem Pfand-Lehn) habeant, ad recuperandum pretium à parente Domino directo creditum? In dubio & ex æquitatè interpretationem ex mente contrahentium ita faciendam crediderim, ut hujusmodi res in feudum accepta putetur ob securitatem crediti, aliquando recipiendi, adeo ut, demortuis etiam filiis, filiabus cæterisque hæredibus allodialibus, usque dum solutum pretium, jus retentionis sit. Quod si verò res quædam, nullâ

nulla mentione facta pignoris, ita sit infeudata, ut nudè venditio rei sub pacto retrovendendi peracta appareat, & de hinc Vasallus moriatur absq; hæredibus feudalis, tunc Domino feudum illud pleno jure, absque re- futione pretii crediti, cedit; Nulla enim facta pignoris mentione (eines Pfand-Lehns) ne quidem ex intentione contrahentium, hæredibus al- lodialibus jus retentionis videtur relictum. Add. Carpz. d. Resp. n. 17. (2.) Si feudum pignoratitium accipiatur pro re ante oppignorationem jam tum feudali, sed fortè à Vasallo cum consensu Domini Directi & a- gnatorum oppignorata, tunc impropriè hæc res dicitur feudum pignora- titium (ein Pfand-Lehn) Quia feudum non ut feudum, sed potiùs allodia- liter penes creditorem est. Dn. Struv. Synt. Jur. Feud. cap. 4. a. 14. n. 2. Indeque consequitur in talem rem oppignoratam & masculos & foeminas aliosve hæredes allodiales allodialiter & ut in pignus succedere. Quod si feudum consensu Domini absque nova investiturâ alteri obligetur pignor & tradatur, propriè loquendo non est feudum pignoratitium, sed jus merè allodiale constituitur Steinmez Disput. de Feudis p. 21. & 22. Cum verò recensita diversi generis pignoratitia feuda à quibusdam JCis non satis ab invicem discreta, factum, ut foeminas aliosve hæredes allodiales indistinctè in prioris & posterioris generis feudis pignoratitiis admittendos dixe- rint. Quam confusionem commisisse videtur Rauchbar. Part. 1. qu. 37. & 38. Quem meritò refutat Carpzov. c. 1. His confer. Dn. Struv. Synt. Jur. Feud. c. 4. aph. 15. n. 3. seqq. D. à Rhez. ad Jus Feud. lib. 1. tit. XI. p. m. 373. Carpzov. p. 3. C. 28. def. 10. n. 8.

Th. XXXIV.

Ratione feudi controversi transactione initâ, si alteri litigantium ac feudum ad se pertinere asserentium, pecunia solvatur, tamen hæc pro feudo non habenda, quia pecuniam accipiens feudum cessit & transigendo quasi vendidit. Add. Paul. Wehner. Conf. Francon. 83. num. 12. Goeden. Conf. 85. num. 22. & seqq. Conf. Conf. 84. num. 29. Pecunia verò ex feudo redacta non continuò feudalis, nisi alicubi statuto, ut in Ducatu Pomeraniae, pecunia ex feudo redacta qualitatem feudalem nanciscatur; uti testatur Dn. Struv. Observ. Feud. ad cap. 4. §. 3. & 5.

Th. XXXV.

Francum feudum non dicitur quòd à fidei obligatione eisq; innexis officiis, (sic Vasallus Francus non potest revelare secreta Domini: vitam & famam & honorem Domini defendere, & alia præstare obstrictus, quæ

Pecuniara-
tione feudâ
controversi
accepta, an
feudalis an
allodialis?

Francum
feudum quo
sensu dica-
tur? 2. Feud. tur?

2. Feud. 6. & 7. requiruntur) utpote ad essentiam feudi spectantibus, liberum sit; tale enim feudum francum, pro quo nullum omnino officium debeat, dari negatur, cum feudum non sine fide, quæ formalis ejus ratio, nec fides sine opere (mortua fides nulla fides) subsistere possit: Sed francum ideò dicitur, quod ab onerosis & consuetis v. g. militaribus præstationibus, immune est. Vid. Dn. ab Eyben in *Elect. Jur. Feud. cap. 3. §. 9. & cap. 11. num. 11.*

Th. XXXVI.

Sape etiam inferiores superiores infendant.

Feuda non tantum à Majestaticis, sed etiam aliis non Majestaticis personis, imo à rusticis & fæminis (vid. Maurit. *Contr. Jur. Feud. Dec. 4. §. 2. & 3.*) conferri, expeditum est: Quilibet enim rerum suarum arbiter, liberè de iis disponere valet. Conf. *Finckelth. Contr. Feud. 13. D. 5. & Dn. Struv. Synt. Jur. Feud. cap. 5. aphor. 3. num. 3.* licet quondam à Majestaticis tantum personis collata experientia testetur. Eyben. *Elect. Jur. Feudalis cap. 8. §. 9. seqq.* Quin & experientia confirmat sapius majores à dignitate minoribus feuda acceptasse. Præsens exemplum habemus in Rege Daniæ; Dn. Stryck. enim in *Appendice Juris Feudalis n. 18.* literas investituræ recitat, ubi Rex Daniæ à Duc. Luneburg. civitatem & terram Budjadingensem in Feudum accipit: & Dn. à Rhez. in *Comment. ad jus feud. lib. 1. n. 8. in fine* exemplum refert, ubi Dominus Vasallum vocat *Seinen gnädigen Herrn.* Adde Dn. Eyben. *Elect. jur. feud. c. 8. §. 10.* Fieri autem non rarò consuevit, ut superioribus, ab inferioribus feuda accipientibus, juramentum fidelitatis remittatur. Sic nomine Electoris Saxon. ab Episcopo Bambergensi investituram qui anno 1623. accepit Legatus Electoralis, hac promissionis formulâ usus est: *Er zweiffelt nicht/ Ihre Churfürstl. Durchl. werden umb des Herrn Bischoffs Fürstl. Gnaden es mit Freundschaft erkennen / und dem gangen Capitul und Stifft gnädigen Willen zu erzeigen/ geneigt seyn.* Dn. ab Eyben in *Elect. Jur. Feud. c. 11. n. 9.* His adde Arnif. *lib. 1. de Jur. Majest. c. 5. n. 2. seqq. & Klock. de Contrib. c. 14. sent. 2. n. 19* ubi plura hujus generis exempla recensentur. Inde satis colligitur, nexum feudalem formaliter non tam subjectionem, quàm inæqualem qf. confederationem inferre, prout infra dicetur pluribus. Add. Grot. *de J. B. & P. lib. 1. cap. 3. §. 23.*

Th. XXXVII.

Imperator an proprio feudorum Imperialium fiant:

Ab Imperatore proprio, an alieno & Imperii nomine investituræ Imperialium fiant: quæstionis est. Hippolitus à Lapide in tra-

tractatu suo de *Ratione Status* hinc inde, ut Imperatoris potestatem magis *an alieno*
 imminuat & ferè annihilat, strenuè pugnat, Imperium Imperatore superio *nomine im-*
 esse, & feuda non ab Imperatore sed Imperio teneri, Imperatorem feuda *per alia feu-*
 conferentem Imperii ministrum & causam instrumentalem tantum fin- *da conferat?*
 gendo. Sed vid. Böckl. *Not. ad Hippol. à Lap. p. m. 93. seqq.* Nulli verò dubi-
 tamus asserere, feuda Imperii & ab Imperio & Imperatore simul depende-
 re: neque Imperium sine Imperatore jam constituto concipere ritè poteris,
 nisi corpus sine capite integrum nominare placuerit. Quid vero nomine
 Imperii concipiatur? id itidem dubiæ quæstionis est: Si Imperium acci-
 piatur pro eminente potestate, in iisve juribus consistente, quæ Imperatori
 tanquam reservata competunt, tunc non immeritò dicitur ab Imperio &
 Imperatore simul investituras fluere. Ubi verò Imperium, prout aliàs &
 quidem frequentissimè accipi consuevit, pro Imperatore & ordinibus
 totoque corpore accipitur, vix commodè dixeris, investituras feudorum
 ab Imperatore & Ordinibus simul fluere; Cum singulorum ferè Statuum
 & Ordinum potestas ipsa potius quanta quanta feudalis ac dependens sit;
 Adeoque incongruè diceretur: Statum Imperii partim ab Imperatore,
 partim à reliquis Ordinibus, & per consequens à seipso infeudari: Porro
 Status Imperii conjunctim cum aliis statibus & ordinibus certo respectu
 directum, alià verò ratione, sigillatim consideratus, utile territorii sui do-
 minium possideret, quod veritati minus conveniens videtur. Quando
 ergò à Statibus juratur: *Ihrer Kayserslichen Maj. und dem Heil. Römis-*
chen Reiche getreue zu seyn / ea intentio est: quod imperatori vivo,
 ejusve Majestati & statui nullo modo contrarii, sed potius obsequentes esse
 velint: quin & eo demortuo, quod nullo modo illi statui & majestati re-
 siduæ contrarium quid machinari velint. Quondam Statibus & ordinibus
 Imperii feuda conferre liberum, hodie vero Imperator, vi capitulationis,
 Regalia & majoris momenti feuda Imperii vacantia, so etwas merkliches
 ertragen/ als Fürstenthum/ Graffschafft/ Städte und dergleichen / sine
 præscitu & consensu Electorum in feudum dare, aut eo nomine expectan-
 tias concedere nequit; sed illorum redditus ad Imperii usus, si quando va-
 cent, servandi sunt: Ditionum tamen hæreditariarum, (der Erbländer)
 feuda majora, rectè, etiam citra consensum Electorum concedit. Electo-
 ratus dispositione hac capitulationis non comprehendi, sed eo casu, quo
 vacant, alium iis investiendum, verissima Dn. Struvii aliorumve sententia
 est. An verò consensu Electorum in hac translatione Electoratuum



enside
-m
-m
-m

quoque opus sit? ambigua adhuc quaestio- nis. Dn. Maurus in *Posit. Jur. Feud. Controv. Dec. 4. §. 1.* ex collatione Capitulationum cum Instrumen- to Pacis veritatem hujus rei haud difficulter indagari posse existimat, suam tamen sententiam hic suspendens: fufius hanc quaestionem pro & contra examinat *Itterus de Feud. Imp. c. 7. §. 12. usque ad 31.*

Th. XXXVIII.

Regalia feuda non tantum ab imperatore sed & a statibus & ordinibus.

Constatibus aliisve immediatis infendantur.

Plurimi Feudistae asserunt, solum Imperatorem Regalia feuda, quibusve territoriale jus annexum, infeudare potis esse: cum jus territoriale, indefiniente Reinking *de R. S. & E. lib. 1. Cl. 5. c. 3. §. 3. aliisque*, sit facultas immediate ab Imperatore & Imperio dependens: Adeoque omnis investitura quoad jus territoriale immediate ab imperatore videatur petenda. Verum etiam a Statu Constatui subinfeudari regalia territoria, cum ces- sione omnimoda juris territorialis ab Imperatore primitus acquisiti, quo- tidiana experientia comprobatur. Dari ejusmodi subinfeudata particula- ria territoria, affirmat Rosenth. *de Feud. c. 2. conclus. 1. num. 3. cap. 5. concl. 2. n. 4. cap. 9. concl. 45. n. 3. 4.* Schilter. *in Disp. 6. ad D. th. II.* Vide Vietorem *de Exem. concl. 28.* ubi optima habet quoad subinfeudata territoria. & Sixtinus *de Regal. lib. 1. cap. 4. num. 56.* ita enim loquitur: Observandum vero est de Comitatu & Baronatu, reperiri hujusmodi Comitatus & Baronatus, qui ab inferiore aliquo Principe per subinfeudationem conferuntur, Borcholt *de Feud. cap. 4. num. 12.* Schrader *de Feud. p. 10. sect. 2. n. 69. vers. haec conclusio* Pruckm. *ad Rubr. quae sint Regalia. cap. 4. n. 34.* Boss. *de Regal. num. 20.* Idque ex usu & experien- tia constat, & tamen hujusmodi quoque Comitatus & Baronatus regales dignitates sunt. Nam si Comites vel Barones per subinfeudationem ab inferiori Principe investuntur (ut hodie in multis fit) etiamsi non immediate, tamen mediate ab ipso supremo Principe ejusmodi feuda consequuntur, & dignitatem regalem, quae antea iis feudis adhaesit, tanquam a supremo Principe profectam, cum Regalibus iisdem feudis annexis acquirunt vel potius retinent. Adeoque distingvendum videtur inter jus territoriale *formandum*, & jus territoriale jam tum *formatum*. Id quidem dependet primitus & originare ab Imperatoriâ Majestate: Vix enim territorium in Imperio extiterit, quod territorialia jura & privilegia sibi applicata Imperatori ab antiquo non ferat accepta. At jus territoriale jam tum formatum, atque ab Imperatore Statui in feudum concessum, quid obstat, quod minus a Statu denuo Constatui aliive immediato & ca- paci

pa
zu
fed
lis
adh
rat
ber
dep
huj
am
illi
red
ab
est
div
tan
dep
per
ter
sta
ter
de
Di
cif.
erg
Sta
Su
ced
lig
Or
Ex
tun
Du
inp



paci per subinfeudationem fortè cedatur & abdicetur, feudali tantùm ne-
 xu ob spem consolidationis unicè remanente? Nec tamen periclitatur,
 sed adhuc salva manet supra laudata Reinckii definitio juris territoria-
 lis: Enim verò jus territoriale huiusmodi subinfeudatum nihilominus
 adhucdum post peractam subinfeudationem, haud incommodè ab Impe-
 ratore immediatè dependens dici poterit. Notum enim, modum ha-
 bendi rem probè discernendum à re ipsâ, quæ isto modo delata est. Nam
 dependenter à Constatu quidem se habet per subinfeudationem acquisitio
 huius juris territorialis: at verò postquam semel subinfeudatio facta, non
 amplius jus territoriale ita dependens à Constatu subinfeudante est, ut in
 illius exercitio subinfeudans subinfeudatū reformare, illiusve actus irritos
 reddere queat, (non secus ut electus Rex, utut per electionem dependens
 ab eligentibus sit, eligentium non eò subditus ab iisve post hac dependens
 est) sed post factam talem subfeudatariam concessionem, tanquam me-
 dium translaticivum, subinfeudatus, eodem modo quo antea subinfeudans
 tantùm ab Imperatore quoad jus territoriale propriè dictâ dependentiâ
 dependens est. e.g. Imperator vi Reservatorum & superioritatis Imperialis
 per Iudicium suum Aulicum in causis appellationum, ex tali subinfeudato
 territorio illuc devolutarum, multa reformat, atque sic unicè propriè di-
 ctam juris territorialis dependentiam à se cognoscit. Talia subinfeudata
 territoria plurima dari, vide penes Klock. *Tom. 1. Cons. 15. n. 34.* Knichen
de Sax. non prov. jur. c. 6. §. 4. Itter. *de Feud. Imp. c. 5. §. 18. & 20.* Strauch.
Dissert. Exot. 10. th. 21. Dn. ab Eyben. *in Elect. Jur. Feud. c. 9. §. 24.* Pa-
 cif. Prag. §. 17. Dn. Præl. *Disp. de Part. Territ. subinfeud. c. 2. §. 19.* Falsa
 ergo illorum sententia, qui existimant, regale territorium, quâ tale, à
 Statu non subinfeudari, nec partem quotam territorii v.g. ein Theil des
 Fürstenthumbs / ein theil der Graffschafft &c. per subinfeudationem con-
 cedi posse: Contrarium enim praxis Imperii abundè testatur. Inde col-
 ligitur, illorum sententiam erroneam esse, qui tradunt, omnes Imperii
 Ordines immediata Imperii feuda necessariò possidere. Vide Vietor. *de*
Exempt. conclus. alleg. 28.

Th. XXXIX.

Imperator an à seipso investiri queat? inquirendum jam est. Cer-
 tum, quod Reges Bohemiæ (Vid. Itter. *de Feud. Imp. c. 5. §. 2.*) & Archi-
 Duces Austriæ Imperio feudali nexu sint obstricti, Ideoque Imperator, qui
 in præsentiarum simul Regis Bohemiæ & Archi Ducalis Austriæ dignitatem

*An Impera-
 tor ut Rex
 Bohemia veb
 Archidux
 Austria à se
 ipso inve-
 striatur.*



sustinet; merito istum nexum feudalem continuat. Sciendum tamen, Imperatorem alio respectu infeudare, alio infeudari. Quatenus Imperator, haud dubie nomine Imperii feuda confert: Quatenus Rex Bohemiae & Archidux Austriae, adeoque velut alia persona moralis, feuda ab Imperio accipit; quod fieri commodè poterit, si vicaria persona, mandatario quasi nomine, laudati Regni & Archiducatus investituras petat. Proinde non inconuenienter dixeris, Imperatorem sibi, ut tali, investituras non conferre. Sic etiam Archi-Episcopus Trevirensis, nomine Caesaris & tanquam Commissarius illius, sibi ipsi ut Commendatori Monasterii Imperialis S. Maximini in Arhi-Episcopatu Trevirensi anno 1549. investituram Imperialem per procuratorem fecisse legitur *P. I. defens. Monast. S. Maxim. c. 1. sect. 1. §. 14. pag. 34.* Ipsumque investituræ diploma extat *P. 3. n. 56.* Quin & Regem sub tali schemate se ipsum aliquando investivisse memorat Reincking. *de R. S. & E. Add. Itter. de Feud. Imp. c. 5. §. 1.*

Th. XL.

Rex Romanorum an infeudet?

Rex Romanorum citra Imperatoris viventis auctoritatem & jussum feuda Imperialia reinfeudare nullatenus potest. Alia vero illius potestas, si Imperator mortuus, ipseque mox in Caesarem s. Imperatorem promovendus. De Vicariis verò Imperii vi *A. B. c. 5. §. 1.* expresse constitutum, quod feuda Principum & vexillifera tempore interregni reinfeudare nequeant; quorum collatio soli Imperatori vel Regi Romanorum reservata.

An Vicarii imperii?

Th. XLI.

Vnde natus error, Electoribus à Bambergensi Episcopo Electoratus officia infeudari?

Diu haftenus creditum fuit, Electoratus, illisque adhærentia quatuor officia ab Episcopo Bamberg. conferri in feudum. Verum plures nunc Feudistæ commentitium atq; falsum hoc esse, satis probarunt & cum Electoratus tum officia electoralia per investituram Caesaream conferri exemplis comprobant. Inde vero communis error natus est, quod Electoribus per concessionem Heinrici II. Imperatoris quædam bona, ad terras Electoratum pertinentia, ab Episcopo Bambergensi in feudum concedantur, quorum intuitu similia officia dicto Episcopo per Subofficiarios exhibent. Singulis his officiis adhærentes terras atque ditiones compendio quasi enumerat Autor des Löwensteinischen Gegenberichts / contra dem Würzburgischen Bericht *cap. 1. in pr. Conf. Dn. Struv. Synt. Jur. feud. c. 3. §. 7. n. 16. Itter. de Feud. Imp. c. 3. §. 23. Conring. in Not. ad Lampad. pag. 160. & seqq.*

Th. XLII.

Episcopi, Prælati aliæque Ecclesiasticæ personæ per Capitula ita solent esse constricti, ut non tam facilè prout seculares Principes de territoriis suis res infeudari constituent, atque subfeuda forment. Enimverò in rebus infeudari solitis formandis, præter alias solennitates, Capitulum consensus requirere opus habent. Res verò infeudari semel solitas vacantes factas atque reversas, Episcopus citra consensus Capituli licitè reinfeudat. Quid verò requiratur, ut res dicatur infeudari solita? Vid. Dn. Præsidis Tract. de Domaniis Regni Germanici in eoque contentarum regionum cap. 9. num. 68. & seqq. Quod si verò sedes vacet, Ecclesia, tam Cathedralis quàm minor, Prælati vel Episcopi personam repræsentans, res infeudari solitas licitè reinfeudat, licet aliqui, inter quos Rittershus. l. 1. c. 5. quest. 11. ecclesiam Cathedralem vi tit. X. ne sed. vacant. quid innov. id non posse statuunt. Quibus tamen meritò contrariatur Dn. Struv. Syn. Jur. Feud. c. 5. a. 9. n. 6. statuens, limitationem hanc in alleg. tit. non esse fundatam. Capitulum tamen sede vacante, in rebus, particularibus personis infeudari solitis, vacantibus semet infeudare minimè potest, quia id feudum nunquam esset reversurum, dum Capitulum nunquam moritur; & sic ad manus mortuas (quæ amortisatio dicitur) veniret c. libert. 12. quest. 1. Ex eadem ratione nec civitati, nec collegio de moribus feuda acquirere licitum, nisi impetrata à Principe ejus rei gratiâ. Hujusmodi statuta in quamplurimis Germaniæ locis utiliter vigent, eaque in Camerâ Imperiali probantur & in judicando observantur. Stephan. de jurisdic. l. 2. p. 1. c. 14. Schrader. Conf. 39. num. 187. Rosenth. de Feud. cap. 4. concl. 20. num. 6. & concl. 36. Id cap. 9. concl. 33. num. 7. Quin & vetus conditio infeudandi hâc ratione mutaretur, quod tamen prohibitum tit. X. ne sed. vac. quid innov.

Th. XLIII.

Non omnes, qui Imperialia feuda obtinent, hoc ipso Status Imperii sunt. Certum enim, Nobiles Imperii Imperialium feudorum immediatos possessores non tamen Status Imperii esse. Quin & multi Duces Principesve feudatario vinculo Imperio sunt devincti, ut plures reperiuntur in Italia, ubi tamen notorium, eos ut Ordines Comitibus Imperialibus haut interesse. Quid? quod & privati Imperialia feuda nonnunquam sunt consecuti, qualia exempla consignavit Limnæus ad Aur. Bull. c. 5. S. 1. Observ. 14. & ex notoriâ Germaniæ

D

Episcopi,
Prælati non
ita facile, ut
seculares, res
infeudari so-
litas for-
ment.

Sede vacante
an capitula
res infeu-
dari solitas
reinfendant?
Et cui?

Possessores
imperialium
feudorum
non continuo
Status impe-
rii.

con-



consuetudine certum, Imperatoriam investituram non simul Status Imperii constitutionem importare: Etenim ad hujus qualitatis acquisitionem reliquorum Ordinum consensus accedat necesse est. Capit. Leop. artic. 44. R. 1. anno 1654. §. 197.

Th. XLIV.

Civitates imperii quare non sint feuda imperii?

Supra th. 22. dictum, Civitates Imperiales non esse feuda Imperii. Qua ratione verò ad talem non feudalem conditionem, quàm tamen plerùmque antea constrictæ, pervenerint? Eleganter recenset Itterus de Feud. Impo. c. 5. §. 19. his verbis: Equidem antiquioribus temporibus Ducibus aliisque Imperii Ordinibus, Civitatum Imp. in Bavariâ, Saxonîâ, Sveciâ, Thuringiâ & Hassiâ, administrationem & regimen feudi lege ab Ottonibus & Henricis Imperatoribus conceditum fuisse memorat Lehmannus lib. 4. Chron. spir. c. 4. p. 286. quod & testimonio suo comprobatur (licet nullo adeo certo tempore definitio,) Regum Germaniæ prodigalitatem & negligentiam hac in parte incusans H. Conringius Diss. de Urb. Germ. th. 118. Sanè si Monacho Weingartensi in Chronico de Welfis Principibus ab H. Canisio T. 1. ant. lect. edito, credimus, Lotharius 11. Imperator inter alia etiam Norimbergensem Civitatem genero suo Henrico Bavariæ Duci aliquando in feudum concessit. Ita enim ibi legitur cap. 11. Ipse (sc. Henricus quem diximus) ad Imperatorem reversus, Ducatum Saxonîæ, Nurenberch, Gredingen, & omnia beneficia; quæ Imperator ab Episcopis & Abbatibus habet, suscepit. Ottonem IV. Imp. quoque Hermanno Thuringiæ Landgravio, in singulare favoris propitiæque voluntatis monumentum, Northusam & Mulhusium, liberis hactenus Regni urbes, in feudum dedisse memorat Arnoldus Lubeeensis lib. 5. cap. 4. Utut verò sit, has, ipsas Civitates obsequio paulo addictiori tum temporis vixisse, vel hoc ipsum argumento est, quod eis regundis Duces Comitesve, qualicunque demum titulo, præfuisse legantur; Postea verò ubi pleniorè libertatis usu gaudere inciperent, ipsum quoque feudale vinculum, excusso videlicet imperio illorum, quibus sub feudi lege illæ Civitates cesserant, antiquatum & labefactatum fuisse, haud una conjectura est.

Th. XLV.

In Saxonia famine quomodo acquirant feuda?

Non tantum masculi sed & foeminae ad feudorum acquisitionem admittuntur. In Saxonîâ verò qua ratione feudum ipsis concedatur? refert Noric, in Addit. ad Finckelth. Disp. Feud. 5. Controv. 18. his verbis: Solet:

Solet verò hodie in terris nostris, si foemina concedatur feudum, quidam interponi, qui in suam & ipsius animam juret, vocaturque Lehenträger; Antequam igitur foemina investiatur, Curator nomine ejus submissè petere debet, ut ipsi persona certa in Cancellariâ ad hunc finem producta constituatur. P. P. Will demnach Curator hiermit N. N. zum Lehenträger vorgestellet haben/mit demütigster Bitte/denselben darzu auf und anzunehmen/und ihr zum Lehenträger zu constituiren. Wenn nun so wohl sie/als auch der vorgestellte Lehenträger mit dem Handschlag solches bestärcket/und er ihr darauf zum Lehenträger constituiert/er auch die gehörige Vorhaltung angehöret/und daß er und sie derselben in allen steiff/fest und unverbrüchlich nachleben wollen/angelobet/und in seine und ihre Seele würcklich geschworen/so wird darauf ihr Lehn gewöhnlicher Maßen bekennet und darüber nachfolgender Schein ausgestellt: Auf persöhnliches gestellen Cajæ M. Tullii Eheweibes/geböhner von N. ist ihr/nachdem zuvorhero ihr disfalls bestätigter Lehenträger (und Ehemann) erwehnter T. in ihrer und ihres kriegischen Vormunds G. R. Gegenwart die Vorhaltung angehöret/den Handschlag geleistet/und die Lehns-Pflicht vor sich und in ihre Seele geschworen/die Lehn an dem Guthe N. und dessen Pertinentien/so Mann-Lehnguth ist/wie bräuchlich bekennet/und darüber dieser Schein ausgefertigt worden. Actum am &c.

Th. XLVI.

Impuberes, imo & aliquando minores, quando investiuntur, solet differri juramentum fidelitatis, usque dum ad illud præstandum fiant habiles; quem in finem etiam à Domino schedulam aliquam, quam Indultschein vocant, in consuetâ subsequenti formâ accipiunt: Auf schriftliches unterthänigstes Ansuchen N. N. Witben/ist ihrem unmündigen Sohne N. N. zu Ablegung der Lehnspflicht und Empfangung der Lehn an seines verstorbenen Vaters N. N. hinterlassenen Ritter, Guthe N. bis er das achtzehende/oder zum längsten das ein und zwanzigste Jahr seines Alters ausbracht/hiermit Indult und Anstand bewilliget/und darüber dieser Schein ausgefertigt worden. Datum am &c. Noric. in Addit. ad Finckelth. Disp. 9. 7b. 17. lit. 7. Alicubi tamen constitutum videmus, tutorem obligatum nomine pupilli juramentum fidelitatis præstare. Sic in der Fürstl. Gothi.

Impuberes
& Minores
quomodo in-
vestiuntur?

Gothi. Vormundschafts-Ordnung tit. 13. dispositum legitimus: So Mündlein Lehn besitzen / oder theil an gebrochener gesambter Hand haben / lieget denen Vormündern ob / dieselbe auf alle Fälle zu rechter Zeit zu muthen / auch immittelst an der unmündigen statt / die Lehns Pflicht zuerstattten. *Itter de feudis Impii c. 9. n. 18.*

Th. XLVII.

An pater usufructum in feudo filii familias consequatur?

Licet in Jure feudali expressè non inveniatur dispositum, quod ad patrem usufructus feudi filii sui familias spectare non debeat, attamen ex naturâ & conditione feudi, quod ob ordinariam qualitatem, ubi militaria servitia præstanda, castrensi peculio meritò accensetur, ad patrem usufructum non pertinere, communis est Dd. sententia. Dn. Struv. *J. F. c. 5. a. 15. n. 4. in fin.* Dn. Stryck, *Exam Jur. Feud. c. 10. qu. 15.* Finckelth, *D. 5. th. 20.* Maurit. *Contr. Feud. Dec. 4. §. 8.*

Th. XLVIII.

Electoralis tutela quo casu per testamentam constitui queat?

Electoralis tutela an & testamento determinari? an verò secundum dispositionem *A. B. c. 7.* penes proximum agnatum remanere debeat? multis scriptis, occasione tutelæ Palatinæ, ut notissimum, pro & contra disceptatum fuit. Non inficiandum, à dispositione *A. B.* citra prægnantissimas rationes non esse discedendum, cum haud dubiè ex speciali ratione Status proximioribus agnatis jus tutelæ gerendæ datum & quæsitum. Quod si verò per tutelam legitimam Status Electoralis in discrimen vocetur, tunc video Publicistas & Feudistas (inter quos Dn. *Struv. Obs. Feud. ad c. 5. §. 6.* ubi hanc quæstionem, rationibus pro & contra adductis, examinat) inclinare in eam sententiam, quod à legitima tutela recedi & testamento alia surrogari queat. Quod & merito utilitatis publicæ gratia, quæ normam plurimis rebus suppeditat, recipitur. Notandum tamen in aliis ditionibus hæreditariis, præter Electoratus, Electorem filio testamento indistinctè tutorem dare posse, cum in illis ratio *A. B.* cesset.

Th. XLIX.

A. B. dispositio tantum spectat ad Electoratus, non alias non-Electorales terras.

Matri, aviæque ratione bonorum feudalium tutelarem quoque administrationem concessam, in Imperio nostro Germanico plurima exempla, etiam illustrium personarum, comprobant. Licet enim in bonis feudalibus mater aviaque non succedant, respectu tamen affectionis singularis ad hanc quoque tutelam admittuntur, haud dubiè eo respectu, quod tutores & tutrices principaliter personæ, secundariè verò rebus dantur, adeoque matri & aviæ filii nepotisve defensio & tutela, ob id quod

Matres aviaque illustres feudorum imperialium quoque tutrices.

quod bona feudalia habeant, adimi justè nequeat. Sic in Constitutione Politicâ Ducum Megapolensium expressè deciditur, quod mater etiam ratione bonorum feudalium tutrix esse possit. Schrader, de Feud. p. 100 sect. 19. n. 25. Et ex historiis liquet, quod etiam matres Regum, Ducum, Marchionum, Comitum &c. sapissimè, illorum tutelam susceperint & administraverint. Tiraquell. in tract. de primogenit. qu. 40. n. 299. Ac in Camerâ ita pronuntiatum esse testatur Raphaël Seiler in sentent. Camer. Anno 1570. Frid. Fabric. in Corp. Jur. Camer. tit. 25. At verò contrariam observantiam in Saxonia annotat Adam Volckman. in Art. Notar. p. 4. c. 31. n. 22. sententiam Scabinorum Lipsiensium, qua mater inhabilis tutrix quoad bona feudalia declaratur, recensens. Idem tradit Heigius p. 1. qu. 13. n. 40. Carpz. P. 2. C. II. D. II. n. 14. Ad Dn. Struv. Obs. Feud. p. m. 37.

Th. L.

Quæ res infeudari queant? difficilis, utilis tamen inspectionis est Mobilia objectum feudi fieri non posse, multi Feudistæ, (inter quos Dn. Mauritius Posit. Jur. Feud. Contr. dec. 5. §. 1, 2, & 3.) ideò negant, quod iis datis nullum directum dominium remanere videatur. At verò quid obstat, quo minus res hic ut in quasi usufructu consideretur? Jus enim directi Domini fundari in cautione ob rem mobilem præstitâ potest, ita ut si non verum & proprium, improprium tamen & quasi feudum, adinstar improprii & quasi usufructus, constituere valeas, ne paciscentibus de rebus suis pro lubitu disponendi facultas adimatur & id quod inter eos actum est, facile & temerè irritetur, sic praxis (ad quam omninò respiciendum) edocet, quod in pecunia sæpius feudum constituatur. In Saxoniâ pecunia in feudum non rarò convertitur, idque literis investituræ inferitur hac formulâ: *Dasß dem Gelde die Art und Eigenschafft des Erbes benommen und es zu Lehn gemacht / oder in Lehn verwandelt worden sey.* Hinc & in Electoratu Brandenburgio aliisq; provinciis talia pacta quotidie fiunt & secundum ea pronunciat. Friderich, Pruckm. Conf. 48. nam 130. & 131. ibi: *Recordor, ait, quod ubique ferè, nec non inter nostros quoque moribus receptum, ut ex pecuniâ feudum constitui possit.* Finckelth. Contr. Feud. Disp. 3. Contr. 9. lit. a. Adde etiam Dn. Struv. Synt. Jur. Feud. cap. 4. aph. 2. & seqq. Dn. ab Eyben Elect. Jur. Feud. cap. 10. §. 11. subtiliùs dici posse existimat: Jus percipiendæ pecuniæ vel redditus quàm pecuniam in feudum teneri. Confer Finckelth. p. 299.

In Mobilibus quoque feudum ex præxi Germaniæ constituitur.



*Domania an
infeudari i.
subinfeudari
queant?*

Domania (quæ sunt jura & bona ad publicos Reipublicæ usus expressè vel tacitè destinata) an in feudum dari queant? sæpius disceptatum fuit. Rosenth. *de feud. cap. 4. Concl. 15. n. 2.* & Dn. Struv. *Synt. Jur. Feud. c. 6. a. 6.* ordinariè videntur eam facultatem Imperantibus denegare. Distinctè hæc res decidenda pro diversitate Imperiorum & statuum. In regno absoluto & patrimoniali Imperans sicut plenè in reliquis, ita & quoad domania, liberè disponere, adeoque haud dubiè ea infeudare valet, ita ut actus infeudationis non nullus, sed potius validus habendus sit; licet non negaverim, Imperantem in conscientiâ peccare, si non ob prægnantem causam talem infeudationem suscipiat, adeoque publico media subtrahat: Etenim in conscientiâ obstrictus est publicam utilitatem quocumq; modo promoveri. In Regno & Imperio non absoluto, sed v. g. Procerum & populi voluntate delato, sub hac fortè conditione, ne Imperans absolutum in publicis disponendi arbitrium sibi sumat, citra Procerum vel populi consensum nec domania infeudari posse credendum est. Qui enim fructus immediatè publicis usibus destinati, illis merito etiam impenduntur. Fieri tamen non rarò confvevit, ut in hoc regiminis genere populus & proceres liberiorum de his bonis, pro necessitate & utilitate Reipublicæ, disponendi facultatem Imperanti relinquunt, quo facto, id quod ab eo infeudatum, à populo quoque & proceribus ratum habendum. In Imperio nostro jam ab antiquo talis infeudandi domania potestas, experientiâ teste, Imperatoribus relicta: Hac enim ratione Status & Ordines Imperii Regalia fisci &c. sunt consecuti. In secularibus territoriis nullum dubium, Principes, Comites &c. Domania ab Imperatore feudali nexu quæsita subinfeudare licitè posse, ita ut actus subinfeudationis nullatenus, ne quidem à statibus provincialibus (von denen Land- Ständen) improbandus sit? nisi per specialem promissionem à Principe, Comite &c. mediantibus litteris Reversalibus, ipsis in constituendis hujusmodi subfeudis jus consentiendi datum. In Ecclesiasticis territoriis, si domania nondum sint infeudari solita, sine Capituli consensu ex praxi Germaniæ infeudari & subinfeudari nequeunt. Qua ratione Seculares liberiores, quàm Ecclesiastici. Vid. uberius hæc deducentem Dn. Præsid. in nuper edito tractatu *de Doman. Regn. Germ. in eoque content. region.*

Imperator

Notum, Imperatoribus præscriptum, & expressè quidem primum in



in Capitulatione Caroli V. art. 24. postea verò in Capit. Leopold. art. 30. quomodo ve-
 feuda majoris momenti Imperio aperta & vacantia ne aliis reinfeudent, quomodo ve-
 sed Imperialibus bonis incorporent. Quæ lex quidem ex usu Reipublicæ quomodo ve-
 Germanicæ est, verum Dn. Rhetius in *Instit. Jur. Publ. lib. 1. tit. 4. §. 61.* rò hodiè im-
 testatur, ne unum quidem feudum apertum hæcenus in eam usum impen- perialia feu-
 sum fuisse. Confer etiam *Buxtorff. ad Aur. Bull. c. 7. th. 87. lit. 1.* Coring. da noviter
 ad *Lampad. pag. 194. & pag. 94.* *Hermes fascicul. Jur. Publ. c. 18. n. 58.* conferat
Limnæus ad cit. art. 24. p. 282. *Itter. de Feud. Imp. c. 7. §. 8.* Antehac
 quidem simpliciter Imperatori feuda ad Imperium reversa nulli denuò
 conferre prohibetur; postea verò per Ferdinandi IV. & Leopoldi I. Ca-
 pitulationes concessio ista saltim Electorum consensu suspensa fuit art. 30.
 Hæcenus etiam reliqui Status per monita suum consensum attendendum
 esse prætenderunt, nihil verò adhuc profecere. Feuda minoris momenti
 sub prohibitione capitulationis non continentur, dum in eâ tantum feu-
 dorum, die etwas merkliches ertragen / mentio sit: De cæterò feuda
 minoris momenti regalia sint nec ne, nihil interesse videtur. Electoratus
 sub hac Capitulationis prohibitione non contineri, supra th. 37. dictum;
 ad illos enim reinfeudandos præcisè obstrictus videtur Imperator, non
 obstante *A. B. art. 7.* dispositione. Magnâ vero contentione anno
 hujus Seculi 23. testantibus actis publicis, quæ apud Londorpium tom. 1.
 l. 6. c. 151. & seqq. pag. 1066. & seqq. extant, depugnatum est: An solus
 Imperator ejusmodi Electoratus vacantes, non adhibito Electorum con-
 sensu, suo arbitratu aliis elargiri queat? fusiis rationibus pro & contra
 adductis examinat sæpe laudatus Dn. *Itter. de feud. Imp. c. 7. §. 15. usque ad*
 §. 31. An vero ante Capitulationes Præscriptas Imperatoribus hujusmodi
 infeudationes fuerint licitæ? disquirat etiam *Limnæus*, qui jam dudum
 ante *Carolus V.* liberam reinfeudandi licentiam Imperatoribus non
 competiisse, aut certè non nisi cum statuum consensu Ducatus & alia ma-
 jora Imperii feuda denuò infeudare potuisse, aliquot hanc in rem productis
 exemplis adstruere nititur ad *Capit. Car. V. p. 273. & 275.* Sed præterquam
 quod contrariis exemplis, quorum *Strauchius in Diss. de Oppig. Imp.* & alii
 meminerunt (vid. *Otto Jur. Publ. c. 11. p. 364.*) convinci queant, etiam
 illud fortasse in rem fuerit hîc annotasse, quod reposuit *Franzckius Lib. 3.*
Resolut. 1. num. 32. sc. exinde nondum sequi, quod facultas illa Imperato-
 ribus non competierit, cum assensus ille non necessitatis, sed consilii fuerit,
 quod Imperatores in Comitibus plerumque hujusmodi feuda conferentes
 adhi-

quomodo ve-
 rò hodiè im-
 perialia feu-
 da noviter
 conferat

adhibuerint, idque amplius ex l. 8, C. de LL. illustratum iuit. Add. Inter. de Fend. Imp. c. l. §. 33.

Th. LIII.

*Regalia ma-
jora & mi-
nora, supe-
rioritas ter-
ritorialis, jus
territoriale,
Majestas, re-
servata, di-
gnitas rega-
lis realis &
personalis,
quomodo ab
invicem dif-
ferant?*

Regalia infeudari posse, communissima sententia est: utile vero cognoscere, qua ratione regalia majora & minora, superioritas territorialis, jus territoriale, Majestas, Reservata, dignitas Regalis ab invicem differant; nil enim frequentius, hos terminos confundi. Aliter verò aliqui ex his terminis accipiuntur in Politicis, aliter ex usu & consuetudine Germaniæ. Si juxta *ancient* politicam dicti termini sunt explicandi, hæc ratione procedendum videtur; ut Majestas accipiatur pro summâ in civitate ubique potestate, adeoque æstimetur tanquam totum potestativum, plures sc. facultates & potentias Regalia dicta, in suo complexu continens; Regalia ergo à Majestate differunt tanquam pars à toto. Majora Regalia à minoribus discrepant hoc: quod illa sint jura formaliter Majestatem constituentia, & tales facultates quæ necessario ad regendam Rempublicam requiruntur, adeoque *κατ' ἐξοχήν* & eminenter, imo propriè & unicè, nomen Regalium merentur. Minora abusivè, æquivoçè & impropiè Regalia nuncupantur; sunt enim jura non formaliter Majestatem & summam, jam descriptam, potestatem constituentia, sed eâ longè inferiora, Majestatique propriè sic dictæ subservientia, v. g. jus piscandi, jus venandi; hæc enim jura sine caractere Majestatico intelligi possunt, & videmus privatis quoque ea conferri, ita ut hoc ipso publicæ & Majestaticæ personæ non fiant: dicta verò Regalia eò, quod hodiè plerumque majestaticis personis soleant competere; adeoque non in suâ naturâ Regalia, sed tantum extrinsecè & subjectivè ita audiunt: Quamdiu ergo Majestatica persona in possessione horum jurium est, tamdiu ex usu loquendi Regalia, propter subjectum, regalem dignitatem habens, nuncupaveris: Quod si verò privata persona eorundem possessionem nanciscatur, vix commodè Regalia, ne quidem minora, dixeris; licet ex usu Germaniæ hæc jura, e. g. Nobilibus aliisque à Principibus applicata, non rarè Regalia, sed improprissimè, vocentur: Circa nomen tamen Regalium id præterea observatu dignum, istud Imp. Friderici & non uno eum antegresso seculo strictius acceptum fuisse pro Imperii redditibus & fisci juribus; atque ita in ejus ævi documentis literariis, Historicis & Scriptoribus rerum Germanicarum ut plurimum sumitur. Dn. ab Eyben in *Elect. Jur. Fend. c. 10, §. 8.* Superioritatis sive juris territorialis terminus olim

olim incognitus, adeoque, teste Böcklero in Notitiâ Imperii, recentioris ævi est, Statibus & immediatis Imperii membris quoad sua territoria nunc competens. Jus territoriale præcisè & formaliter, ex mente Furstnerii *de jure Suprematus*, consistit in facultate & potestate majori vi & manu militari, si opus, subditos continendi in officio. (hoc vero jus nominando, non ea quæ innexa solent esse, excluduntur, quale connexum v. g. jus exigendi homagium, (*Erbhuldigung*) imponendi collectas, (*Steuren*) ad sustinendam manum militarem &c.) Hanc potestatem qui habet, propriè jus territoriale possidet, licet fortè extranei Principes quædam Regalia in eo quoque territorio exerceant. Horum ergo jura nudè Regalium, illius vero eminenter superioritatis vel juris territorialis nomine efferrî consueverunt: Illi extra, huius in territorio potestatem suam exercere dicuntur. Jus verò territoriale, quod probè notandum, exceptis Reservatis Imperatoriis, omnia Regalia adjuncta habere præsumitur, donec aliquis extraneus unum alterumve exemptum sibi competens probaverit; Hac igitur ratione jus territoriale vel superioritas territorialis potissimum accipitur pro toto potestativo & colectivo, continente plures potentias & facultates diversæ naturæ & conditionis, quarum ratione Status & Ordines Imperii partim Majestaticæ partim subditæ personæ dici poterunt: Sic Status & immediati jus obtinent varii generis leges ad publicam territorii sui utilitatem ferendi, facultatem constituendi Magistratus, collectandi subditos, in criminalibus citra provocationis metum pronuntiandi sententiam, ut alia hujus generis jura nunc taceam; in his juribus ex notoriâ Germaniæ & legibus publicis comprobata consuetudine Imperatori nullum reformandi & irritandi arbitrium relictum: quo nomine etiam meritò summam statibus potestatem adscripseris, semper tamen salvo manente vinculo Vasallitico, quod, ut Grotius *de J. B. & P. l. 1. c. 3. §. 23.* monet, formaliter nullam subjectionem involvit. Vide m. Vietorem *de Exemt. Concl. 22.* At verò vi superioritatis territorialis alterius generis jura adhuc Statibus competunt, quorum ratione Imperatori vi Reservationis meritò supremum arbitrium tribuitur. Sic in jurisdictionalibus, ubi ad Imperatorem fit provocatio, toto die certimus statuum & immediatorum sententias reformari, quod omnino signum summæ potestatis, Grotius *de J. B. & P. lib. 1. c. 3. §. 7.* In reliquis etiam Reservatis quis Imperatori negaverit summitatem & Majestatem? quo nomine Status & immediatos Imperatoris subditos (*Ihrer Kaysersl. Maj.*

Maj. aller unterthänigste) jure dixeris. Proinde jura, in quibus citra irritandi metum Status in suis territoriis constituunt, *regalia* & propriissime; in quibus aliter, improprie & vulgariter Regalia audiunt. Ad hujus generis jura spectant ea quæ habet Dn. Ziegler de *Jur. Majest.* quando ait: *Facit hac superioritas Imperatoria, ut quanguam plurima à Ducibus usurpentur Majestatis axiomata, Majestas tamen proprie dicta is non competat.* Dignitas Regalis quomodo à recensitis discrepet, constat ex his quæ supra th. 27. exposita, ubi distinctio facta inter dignitatem Regalem Realem & Personalem. Personalis, v. g. Principis & Comitis, quæ sæpe competit certis personis, quibus tamen deest dignitas regalis realis; quæ accipitur vel pro Comitatu, Principatu: vel pro jure & superioritate territoriali: vel pro jure & superioritate territoriali & simul jure votandi in Comitibus. Quin & dignitas regalis realis non raro illorum est, qui dignitate regali personali non sunt conspicui. Ita plurimi sunt possessores Principatuum & Comitatum (*Inhabere der Fürstenthümer und Graffschafften*) qui tamen nec ipsi Principes vel Comites; Multi ergo cernuntur Duces & Comites titulares sine territoriis regalibus. Reservata appellari consueverunt jura, quæ Imperatori ex tot juribus Majestaticis, quondam plenè & integrè competentibus, mansere residua. Malè à quibusdam in his reservatis majorum regalium adæquatum numerum reperiri statuitur; cum & plura majora regalia, præter reservata, tanquam communicata Statibus, reperire liceat. Dictis adde Dn. ab Eyben *Elect. Jur. Feud. c. 10. §. 9.* qui brevibus distinctionem horum jurium ita exponit: *Quibus nunc ita constitutis, rectè statui patet posseque fieri, ut (1.) qui de Regalibus investitus, superioritatem tamen territorialem non habeat; & (2.) qui eque de hac & illis investitus, nec tamen dignitatem regalem habeat; & hæc denique (3.) cui concessa, regalia tamen & superioritatis territorialis expers sit.* Sic (1.) non tantum multi Illustres, sed & Civitates municipales, territorio carentes, utriusque ex investitura aut alio iusto titulo Regalia tenent exercentque. Porro (2.) Civitates Imperii & multi Nobiles immediati regalia ac superioritatem territorialem, non autem regalem dignitatem unà habent. Et contra (3.) dignitate ista innumeri effulgent territorio & territoriis juribus s. regalibus planè destituti; non Comites tantum & Barones, sed & Duces, Principes &c. Conf. Dn. Mauritium *Posit. Jur. Feud. contr. Dec. 6. §. 1. & 2.* qui itidem haud inelegantia, quæque notari merentur, habet; *Jura illa (puta regalia) competunt interdum illis, quæ superio-*

superiorem non agnoscant nisi Deum; interdum ex communicatione summæ Principis, etiam aliis, qui superiori potestati subsunt. Utroque modo considerata, regalia rectè dicuntur; Collectio tamen illorum, quando independenter ab alio habentur, Majestas; quando dependenter, in Germaniâ quidem Jus superioritatis territorialis vocatur, vel simile quid significante vocabulo, (Jurisdictionis, Juris territorialis) alibi exprimitur. Sin unum, duo, vel saltem pauciora hujusmodi jura alicui concessa solum sint, nec Majestatem nec superioritatem territorialem faciunt; sed ex privilegio, aut præscriptione, qui ea acquisivit, habere dicitur. Quod si sint quedam inter jura hæc, quæ non tribuantur aliis, sed penes præcipuum unum, ex fundamentali Reipublicæ lege aut consuetudine antiquissimâ remaneant, ea reservata dicuntur. Quæ nobis videtur optima, inter Majestatem, superioritatem territorialem, Regalia, Reservata, distinctio, Doctoribus etiam illis, qui de Regalibus libros integros scripserunt, vel neglecta penitus, vel confusis diversis considerandi modis, aliter quàm se reipsa habet, tradita.

Th. LIV.

Non res modo singulæ, v. g. specialia regalia, ab Imperatore in feuda conceduntur, sed & universales, cum universitate jurium, feudi objectum fieri possunt, quo casu & res sacras, religiosas &c. naturâ tamen usquè pristino earum nihil imminutis, unâ ad Vasallum transire non dubitandum, & manifesta observantia id abunde evincit, maximè in terris Principum & Procerum Augustanæ Confessioni addictorum, quos sacrorum quoque & Episcopalia jura habere constat. Insignia ejus exempla habemus in feudis Principatus, Comitatus, Baroniarum &c. quatenus ea ex variis terris, castris, hominibus, dominiis, eorumque pertinentiis & aliis rebus incorporatis, juribus item regalibus &c. Imp. in Ducatum, Principatum &c. uniunt, creant & erigunt. Vid. Dn. ab Eyben. *Elect. Jur. Feud. c. 10. S. 2. & 10.* Quondam Imperatores brevibus & nullâ cum solennitate verborum solebant territoria cum pertinentiis concedere, Die Fürstenthümer/ Graffschafften/mit ihren Zugehörungen und pertinentien. Hodiè moris, ad evitandas lites, singula ferè regalia speciatim recensere: cum frequentissimum, extraneos quandoque Regalia in alienò prætere territorio, imprimis ubi territoria non st. conclusa, wo keine geschlossene/ sondern gemengte territoria sind. Subditorum verò res in se allodiales, non eò feudales, quod jus territoriale ab Imperatore feudali nexu quasi tum; Territoriale enim jus tanquam eminens longe diversum à subordinato

Imperatoris
universita-
tes infen-
dante, quid
videatur?
collatum?

nato isto privatorum dominio; jus ergo territoriale, quod quidem effective afficit subditorum bona, potest esse feudale, cum res privatorum, in territorio sitæ, sint & maneat mere allodiales.

Th. LV.

Notabilia Specialia & notatu longè dignissima nunc ponderanda; quam **exempla re-** riiis sc. modis ac titulis territoria, particulares res, & regalia ab Impe-
ciantur, ratore Statibus & immediatis conferantur. Enimverò constat, quod
quam variis Imperator particularia quædam prædia uni alterive vel infeudaverit, vel
titulis terri- allodiali titulo dederit, juribus regalibus iterum alii concessis, ut ostendit
oria & Re- dit, Autor *Aktor*; *Lindau*. p. 337. & 916. Lyncker. *disput. de super. territ.*
galia ab Im- p. 45. *seqq.* Add. *Itter. de Feud. imp. c. 8. §. 30.* Imo, eodem teste *Ittero*
peratore Sta- c. l. §. 31. exempla Imperii nostri reperiuntur, ubi totum quandoque ter-
sibus & im- ritorium ut allodium ab Imperio immediatè fuit acquisitum, vel, quod
mediatis magis mirum cuiquam videri possit, ab aliis Imperii ordinibus in feudum
conferantur obtentum, (quo de vide supra *th. 22. Dn. ab Eyben. Elect. Jur. Feud. c. 6. §. 7.* Confer. *Seckendorffs Deutscher Fürstenstaat* p. 65.) Regalibus verò
ejusdem territorii feudali lege ab Imperio recognitis: Idq; in Imperii Co-
mitatibus quibusdam agnoscit Schoppius in *Thes. Feud. c. 1. sect. 1. p. 1. & 4.*
Cujus conditionis Schamburgicum Comitatum esse quidam Feudistæ te-
stantur, qui ut allodialis fertur conceditus, vid. *Stuck, Cons. 26. n. 504.* ex-
ceptis regalibus quæ sunt Imperii feuda. Aliqui Baronatum quoque *Hohen*
Geroldseck Austriacum esse feudum, regalia verò ejusdem feudali titulo
ab Imperio procedere perhibent. Porro & Comites *Wertheimenses* ju-
ra regalia ab Imperio sub fiduciæ lege, ipsa autem territoria, pagos nimi-
rum, villas & præfecturas eadem lege à diversis Imperii Principibus reco-
gnoscere, notat *Sprenger* in *Ellychn: pag. 341.* Consimile exemplum
Dynastiæ alicujus, ubi territorio allodiali existente, jurisdictio & alia quæ-
dam jura beneficiariâ lege ab Imperio dependent, annotavit *Besoldus*
Thes. Pract. voc. Lehn & Rosenthal de Feud. cap. 5. Concl. 6. n. 7. ita loqui-
tur: *Erit a nuper vidimus exemplum in Germaniâ, ubi regalia & merum*
Imperium (der Blutbann) alicujus Baronie sunt uni infeudata, cum
territorium & reliqua ad alium jure proprietatis pertineant, de quo una in
jure respondi. Vice versâ jura hæc regalia non feudi duntaxat, sed & aliis
pleni dominiis titulis & allodiali jure posse acquiri testatur *Dn. Eyben* in
Elect. Jur. Feud. cit. c. 6. §. 7. Laudatus *Dn. Itterus* Comites *Sarvverden-*
ses maximam suorum regalium partem allodiali titulo possidere, ex *Ged-*
deo

deo Vol. 4. *Cons. Marp.* 37. credit. Pariter & Seinenſes Comites regalia
 ſua jure allodii exercere, à viris fide digniſſimis ſe accepſſe teſtatur.
 Licet verò, quod iterum probè notandum, Ducatus, Principatus,
 Comitatusve feudali plerumque vinculo Cæſari atque Imperio obnoxii
 ſint, eodem tamen pagorum aliorumque locorum, qui allodiales
 ſunt, interjectu diſtingvi atque interrumpi ſubinde videas,
 denn es iſt faſt unmöglich im Römischen Reich/daß Reichs-Fürſtenthu-
 me/Gräffſchaften oder Herrſchaften ganz und gar Lehn ſeyn/und nicht
 auch etliche gewiſſe eigene Dörffer und Güter untermiſchet haben/ ſo
 durch Kauff oder andere weiſe erworben worden/ uti loquitur Mylerus
Gamolog. c. 12. n. 2. & rariffimè in Imperio Romano-Germanico Ducatus
 aut Comitatus in ſolidum feudales eſſe idem ſcribit *d. l. n. 18.* cum quo
 conſonat Dn. à Rhetz, quando vix in Germaniâ territorium dari pronun-
 ciat, cui non allodiales terræ immixtæ ſint *ad l. Feud. 3. p. 189.* Cujus ori-
 ginem inde deduci putat Itterus *de Feud. Imp. c. 8. §. 17.* quod Imperato-
 res antiquis temporibus in Ducatum atque Comitatum conſeſſionibus
 & infeudationibus, non modò civitates, villas atque caſtra, ſed & bona
 quædam particularia, aut jura etiam ſibi reſervare, & à generali illâ con-
 ceſſione excipere ſubinde conſueverint, ſed & de bonis antea Imp. feuda-
 libus portionem quandam decerperint, eamque allodiali titulo ſuis Va-
 ſallis conceſſerint, vel piis locis atque Eccleſiis villas de integris Comita-
 tibus decerptas liberaliter jure allodiali donaverint. Ita Juliacenſibus
 Imperii feudis multa atque inſignia bona allodialia, ut & alia feuda inne-
 xa atque in corporata eſſe refert Merckelbach apud Klock. *Tom. 1. Conf.*
7. n. 691. Idem in Haſſiæ Landgraviatu uſu venire, apparet ex *actis Haſ-
 ſiacis die Marpurg. ſucceſſion betreffend ſub rubr. libell. art. pag. 5. art.*
24. ſeqq. & rubr. Except. fori declin. pag. 69. Ducatui Brunſvico-Lune-
 burgico quænam allodialia bona inferta ſint, ſpecialiùs oſtendit Schop-
 pius in *Theſ. Feud. cap. 3. Obſ. 1. pag. 442. ſeq.* cui jungi poteſt Richt: *Vol.*
2. Conf. 16. n. 1. Vid. Michael. *Reſp. Kilon. pag. III.* Idem de Saxoniz
 Ducibus colligi poteſt ex actis Conventus circularis Franconiæ anno 1609.
 Norinbergæ habiti, quæ per excerpta exhibet Limnæus *Tom. 1. Addit. lib.*
5. c. 15. p. 933. ſeqq. Add. Klock: *Tom. 3. Conf. 182. num. 651.* Quid quod
 non rarò Principes Imperii allodialia bona à privatis comparaverint, eaq;
 ſuis Principatibus non eatenus univerint, ut & feudalem naturam Princi-
 patuum participarent, ſed tantùm ut ad meliorem conſervationem Prin-
 cipatuum

cipatui connexa manerent. Hic tamen probè notandum, licet allodiali
 jure vel territorium, vel tantum regalia ab Imperio sint acquisita, nihilo-
 minus superioritatem Imperialem in tale territorium vel regalia, non
 aliter ac in bona alia imperii feudalia, Imperio ejusve capiti semper ma-
 nere factam rectam. Ea tamen potissima differentia est, quod is, qui
 territorium vel regalia feudi jure habet, eadem jure successionis ad poste-
 ros transmittat, quodque tale feudum familiâ deficiente ad Dominum
 feudi redeat, secus atque in illo contingit, qui territorium & regalia allo-
 dii jure habet, uti probè monuit Besold. *P. 3. Jur. Publ. Posth. c. 5. p. 250.*
 Itter *de Feud. Imp. c. 8. §. 32.* De cætero non integrum regalium com-
 plexum, sed tantum unum vel alterum regale in alieno territorio ab Im-
 peratore Statui vel immediato infeudari, experientia quoque testatur.
 Quin & in eodem territorio quædam regalia jure feudi, quædam verò ju-
 re allodiali ab Imperio acquiri, experientia comprobatur. Ita Comites in
 Sarverden saltem jus vectigalium & viarum publicarum hac lege ab Im-
 perio consequi, cætera autem, quibus gaudent, regalia allodii jure pos-
 sidere & exercere contendit Gædd: *Vol. 4. Conf. Marp. 37. n. 92. seqq.*
 Confer iterum hæc elegantissimè tractantem Dn. Itterum *cit. loc.* Notum
 præterea est, ab Imperatore non tantum regalia, sed & certa officia in-
 feudari. Sic judicii Rothvilensis munus Præsidis ab Imperatore depen-
 det; hodie perpetuus ejus judicii Præsides est Comes de Sultz. vid. Dn.
 Maurit. in *Diff. de Judic. Rothvil. c. 2. §. 6.* Ita etiam supremi Postarum
 Magistri per Imperium officium, das General = Reichs = Postmeister
 Amt / ab Imperatoribus in feudum recognoscunt Comites de Taxis. De
 aliis ejusmodi officiis vid. Dn. ab Eyben in *Elect. Jur. Feud. c. 10. n. 11.* De-
 niq; in Cæsareis investituris atque concessionibus ab aliquot retro seculis
 præter superiorem atque inferiorem jurisdictionem (*hohe und niedere
 Gerichte*) speciatim quoque banni sanguinis (*des Blut-Banns*) mentio
 subinde fit, ut cognoscere hinc liceat in Imperii nonnullis locis bannum
 sanguinis à superiori quoque jurisdictione distinctum planè & separatum
 quid esse, quam in rem Imperialis investituræ exemplum produxit Be-
 sold. in *Thes. Pract. voc. Blutbann.* Confer. Schilter *Exerc. 6. ad P. th.*
9. §. 12. Eodem modo in Imperialibus Wertheimensium Comitum inve-
 stituris, den Blutbann oder Hals = Gerichte / manifestissimè ab invi-
 cem distingvi & separari docet Reinhardus in *Wertheimischen Gegenbes
 ticht c. 11. p. 301. & p. 310,* qui & differentiam inter Cent- & Malefiz. f.
 Hals-

Hals-Gerichte ex iisdem egregie demonstrat p. 313. Add. Itter. de Feud. Imp. c. 8. §. 6. Besoldus c. l. jurisdictionem criminalem versari circa scelerum & facinorum cognitionem, merum imperium verò (Blutbann) circa eorum poenas, & ita Rudolphum II. Imperatorem in causâ Myndelheimiâ hæc ab invicem distinxisse, daß nemlich das Hals-Gericht die cognitionem criminalem, und der Blutbann die execution an malefizischen Personen begreiffe / testatur. Plerumque tamen hodie nomine superioris jurisdictionis (der Ober-Gerichte) intelligi & comprehendere etiam solet der Blutbann.

Th. LVI.

Regalia & jurisdictio ab Imperatore Statibus & immediatis an cumulative, an vero private, an alio modo concessa intelligantur? valde hætenus inter Feudistas (vide Lyncker de superiori territ. p. 43. seqq. & Schilter ad D. Exerc. 6. th. II.) controversum fuit; aliquibus private, quibusdam cumulative, nonnullis subordinate id fieri determinantibus. Pro diversitate regalium & ex variis concedendi modis quædam private, quædam cumulative, quædam subordinate concedita videntur. Cumulative dicuntur concedi, cum ita conferuntur, ut expedire ea possit & concedens & is cui conceduntur, Private si ita conceduntur, ut solus accipiens ea exercere possit, non etiam concedens. Subordinate, ubi in inferiori instantia determinandi jus quibusdam conceditur, appellationis & provocationis beneficio concedenti nihilominus in iis juribus relicto. Si Imperator Statibus communicavit reservatorum suorum exercitium, v. g. jus creandi Nobiles, Comites Palatinos, jus legitimandi, famæ restituendæ, prout quibusdam familiis ea jura concessa è jure publico novimus, tunc cumulative id factum haud dubie intelligitur. Quâ ratione etiam Camera jurisdictionis in ordine ad iudicium Aulicum Casareum in quibusdam causis cumulative concessa creditur. Quod verò attinet infeudata jura quædam Statuum territorialia, quæ ita exercentur à Statibus, ut ne provocatio quidem ad Imperatorem sit licita, qualis conditio v. g. in supra th. 52. exposito jure collectandi, ferendi leges & Statuta provincialia, judicandi in criminalibus conspicitur, ibi justè dixeris private infeudationem ab Imperatore factam, manente licet directi domini jure, quod tali concessioni non adversatur. Quod verò reliqua jura territorialia non absoluta spectat, v. g. jurisdictionem in civilibus, ubi provocatio ad Imperatorem conceditur, ipseque habet reformandi & irritandi arbitrium, illa dubio procul subordinate

Regalia & jurisdictio partim private, partim cumulative partim subordinate ab Imperatore Statibus & immediatis collata.



ordinate data intelliguntur. Qua occasione hic incidenter etiam notandum: quod si Princeps Imperii Nobili, suo tamen subdito, jurisdictionem omnimodam feudali nexu contulerit, vi superioritatis Principem nihilominus testimonii gratia, sine literis mutui compassus vel subsidialibus, immediate testes è tali districtu feudali evocare posse, non secus ac Imperator & Camera Imperialis è Statuum & immediatorum territoriis ad sua judicia testimonii causa testes immediate citare solent vid. Rauchbar. I. *quest.* 13. n. 12. Franzck. *lib.* I. *Resol.* 18. Quod si verò aliud consuetudine alicubi introductum, prout talem morem refert Carpz. *P.* 1. *C.* 16. *D.* 29. *Pr. Cr. P.* 3. *Quest.* 109. n. 94. & 96. & *lib.* 3. *Resp.* 23. num. 8. 9. & 10. tunc illa merito servatur, teste quoque Rauchbar. *c.* 1. n. 23. Ubi verò constat Constatui jus territoriale subinfeudavit, quo de modo supra *th.* 38. actum, tunc rogatur subinfeudatus per subsidium juris s. literas mutui compassus, ut vocant, ut testes, partibus ad hoc citatis, recipiat, examinet, & attestaciones eorum sigillatas & clausas judici causæ remittat.

Th. LVII.

Jus Status an ex investitura Casarea, an aliunde fluat?

Suffragandi Jus in Imperii Comitibus an beneficiario saltem & feudali titulo Principes ab Imperatore teneant, an verò aliunde & quo ex fonte id pendeat? subtilioris indaginis videtur. Plurimi, inter quos Conringius in *Notis ad Lampad.* *P.* 3. *c.* 3. §. 16. p. 142. hoc jus reverà dependere à Casare feudali nexu adstruunt, adeoque infeudato territorio simul jus Status sive voti infeudatum credi. Et consentiunt omnes, qui suffragii jus in Comitibus inter Imperialium feudorum fructus computant. Bertram. *de Comitibus th.* 40. Buxdorff. *ad A. B. concl.* 85. l. b. Henniges *de potest. Imperat. circa prof. c.* 2. §. 16. p. 112. & Schüz. *D. de Vicar. Imp. concl.* 23. Contrà verò Lampadius adstruit, quod nec Cæsar Statibus, nec Status sibi mutuò in Comitibus Statuendi potestatem impertiant, sed quisque independenter suffragandi facultate polleat, indeque fluere, Status conjunctim cum Imperatore eatenus independente & Majestaticâ facultate frui. Tota quæstio exinde videtur pendere, an solus Imperator jus Status cuidam conferre possit? an verò Statuum consensu hic opus? Cum verò ex Actis ultimi Recessus Imperii anni 1654. hæc res non ex arbitrio solius Imperatoris, sed & reliquorum Statuum pendere constet, idq; etiam *Capitulatione Leopold.* *art.* 44. clarè satis definitum, vix dixeris per infeudationem Casaream formaliter jus votandi in Comitibus acquiri; licet

et non negandum, territorium, tanquam conditionem sine qua non, ab Imperatore & Statibus potissimum respici, adeoque certæ territorii portioni Imperatoris & Statuum consensu connecti; Inde etiam est, quod pro multitudine territoriorum vota quoque comitialia multiplicentur; Non ergò tam à solo Imperatore quam ab universis simul Imperii Ordinibus jus votandi certo districtui applicatur: Quod & indè patet, si quædam familia, extraneæ, v. g. Italicæ nationis, quæ ab Imperatore hæcenus feudum agnovit, ad Comitiam admitti petat, quod id beneficium ei sine Statuum Consensu ab Imperatore concedi vix queat. Quid? quod & Civitates Imperiales territoria sua nullo feudali nexu ab Imperio agnoscentes, quin & quidam status, qui bona immediata amiserunt, jure suffragii nihilominus fruuntur: Imò jus votandi in Comitibus, Statibus, antequam jus territoriale sunt consecuti, jam tum competiit, uti historia antiqua abundè testatur. Licet ergò materialiter & subjectivè certa portio territorii & subjectum eam possidens consideretur & attendatur, formaliter tamen jus votandi non ex territorio, sed potius ex Imperatoris & Statuum consensu & privilegio, adeoque nec propriè ex infeudatione Cæsareâ, fluit.

Th. LVIII.

Communitè dividitur investitura in propriam & abusivam. Propria scilicet vera describitur realis in vacuum possessionem feudi inductio, vallique ad fidelitatem exhibendam obstrictio. Abusiva, quando Dominus porrectione symboli cujusdam coram testibus jus feudi alicui constituere intendit. Hic verò mira concertatio est; An per investituram abusivam, tanquam per symbolicam traditionem, possessio & dominium utile in Vasallum transferatur? inde facilè etiam deciditur quæstio, an si duo abusivè investiti, & posterior sit consecutus actualem possessionem, hic priori, an verò prior posteriori sit præferendus? Investituram abusivam non tantum jus ad rem, prout vult D. Struv. *S. j. F. c. 8. a. 9. n. 2. & c. 9. a. 16. n. 1.* sed & in re, possessionem scilicet & dominium, transferre, contra communem sententiam viri celeberrimi hæcenus statuerunt; inter quos *Finckelth. Disp. 7. Contr. 3. & 8. D. Schilter Exerc. ad ff. 13. §. 27. & Ex. 45. §. 42. seq. D. Eyben Elect. jur. feud. c. 4. §. II. & c. 5. §. 4. usq; ad finem. Frantzcke lib. 3. Resol. 1. n. 37. seqq.* cui tamen in causa Juliacensi contrarius Merckelbachius, qui multis defendit contrariam sententiam. *Klock. Tom. I. Conf. 7. n. 362. seqq.* Plures Autores pro Merckelbachii sententia

*Distinctio
inter veram
& abusivam
investitu-
ram valde
hæcenus
impugnata.*

tentiã refert Itter *c. 9. n. 49. seqq.* Aliqui etiam distinctionem inter abusivam & veram investituram tanquam fictitiam, & in 2. *Feud. 2.* textu non adeò fundatam, rejiciunt. Vid. Vultei: *de Feud. lib. 1. cap. 7. n. 8. & seqq.* Dn. ab Eyben fusiùs in *Elect. Jur. Feud. cit. locis* communem sententiam tanquam erroneam impugnat. Distinctione expediri hanc quæstionem multi credunt, ut scilicet dicatur, intentionem investientis attendendam, ut si expressa & manifestâ voluntate per abusivam investituram se possessionem & jus in re traslatum velle declaraverit, tunc haud dubiè id factum censeri, Adde Cluden *Quotid. cap. 3.* indubio verò è juris civilis & feudalis principiis ante factam traditionem id non præsumi. Vide Itterum *c. 9. n. 50.* quo fortasse respexit & D. Mauritius in *Posit. juris feud. Controv. Dec. 8. §. 6.* In hac arduâ quæstione deciso imperiali & Comitiali opus foret. Confer. Schnobel *Ex. feud. 5. th. 5. 6. seq.*

Th. LIX.

Si pluribus expectativa data, quid juris?

In aulis Principum valde agitata & ista quæstio est: Si pluribus feudi expectativa concessa, quis præferatur? Si neuter adhuc consecutus sit possessionem, haud dubie cui primùm promissio facta præfertur. Quod si verò præter expectativam utrique datam posterior quoque jus possessionis sit nactus, Gail. *lib. 2. Observ. 55.* (quæ sententia in *Consiliis Argentoratensibus* approbata legitur *Vol. 2. Consil. 80.*) existimat & tunc prioræ præferri, & hanc æquioræ esse sententiam. Certè si meram naturalitatem respicias, videtur utique per prioræ promissionem tale jus promissario quæsitum, vi cuius promittenti facultas penitus adempta, ulterius illam rem aliis promittendi Vid. Grot. *de J. B. & P. L. 2. c. 12. §. 15.* Rhetius ad *Jus Feud. p. 168. n. 17. infra* allegatus. At verò ex hypothese Juris Civilis (quod in praxi Germaniæ receptum, & in casibus feudali non determinatis in subsidium assumitur) ob rationes politicas res aliter se habet; vi enim *l. quoties 15. C. de R. V.* posterior possessionem simul nactus (modò tamen id factum bonâ fide & non subdolè arg. *l. 26. ff. de R. V.* Covarruv: *lib. 2. var. 6. 9.* Gomez *Tom. 2. Var. Resol. c. 2. n. 20.* Perez in *Codic. de R. V. num. 8.* Klock. *Tom. 2. Conf. 4. n. 224.* Dn. Struv. *Synt. Jur. Feud. c. 8. a. 9. n. 7.* Itter. *de Feud. Imp. c. 10. n. 4.*) priori nudam promissionem habenti præfertur; quam sententiã etiam defendit Hartm: Pistor: *lib. 2. quæst. 29. n. 22.* Cluden *Rer. Quotid. c. 1. n. 32.* licet communiter alias dicatur, principem contra illam legem naturaliter statim dominium transferre, vide omninò D. Rhet. *p. 168. d. n. 17.* Quale quid sæpius accidere



eider certum est, & extat ejusmodi exemplum apud Decker. *Relat. Ca-*
mer. 4. num. 55. & seqq. junct. n. 36. si verò duo simul promissionem expe-
 ctivariam acceperint, priorq; simul investitus sit, posterior verò præ priori
 possessionem acceperit, tunc communis sententia est, simultaneè investi-
 tum posteriori, possessionem primùm licet occupanti, præferri. Vid.
 Hartm. Pistor. *d. qu. 29. n. 32. & 35.* Dn. Struv. *Observ. Feud. ad c. 7. §. 3.*
 Dn. à Rhetz *ad. 1. Feud. 3. p. 168. & seqq.* (sed si abusiva investitura, secun-
 dum communem sententiam, modo in *th. precedenti* explicatam, non
 jus in re, sed tantum jus ad rem infert, vid. Dn. Hahn. *de Jur. Rec. pag. 15.*
n. 11. & Dn. Struv. Synt. Jur. Feud. c. 8. a. 1. n. 5. & aph. 9. ibidem n. 1. &
2. non video, quomodo sine contradictione simultaneè adeoque hoc in
 passu abusive tantum investitus & nondum inductus in possessionem &
 nondum consecutus jus in re posteriori possessionem adeoque jus in re na-
 to præferendus dici possit. Add. Dn. ab Eyben. *Elect. Jur. Feud. c. 5. §.*
21. Hinc & D. Struv. *S. J. F. cap. 9. aph. 16. n. 1.* expectativæ concessionem
 & abusivam investituram non quidem jus in re, sed singulare in feudo jus
 operari statuere coactus est) His tamen casibus Dominus, qui posteriori
 investito possessionem tradidit, priori aliud feudum ejusdem æstimationis
 tradere, vel interesse aut pretium solvere tenetur 2. *Feud. 8.* Dn. Struv.
Obs. Feud. ad c. 7. §. 5. Confer. eund. *Synt. Jur. Feud. c. 7. a. 7. n. 2. & 3.*
& c. 8. a. 9. n. 5. Nil verò mihi visum unquam absurdus & iniquus quod
 habet Marta de *Clausul. P. 1. Cl. 212. n. 1.* adstruens, si uni pluribusve expe-
 ctativa sit concessa, dominum alii postea ineandē rem expectantiam cum
 clausulâ anteferri ad eum effectum dare posse, ut hic ultimus prioribus o-
 mnibus præferatur, & Dominus reliquis vi obligationis personalis tantum
 ad interesse teneatur (circa actionem v. ad interesse Cluden. *c. 1. Rer. 2.*
Quotid. n. 35. notanter dicit: *quàm difficile autem & plerumque cum ma-*
gno disgratia periculo conjunctum sit, ut æquivalens vel interesse à Domino
impetretur & extorqueatur, in vita communi versati saepe deprehenderunt)
 Jus enim alteri per promissionem quæsitum, per aliam subsequentem pro-
 missionem, nullâ traditione firmatam, auferri nullatenus potest, & con-
 trarium admittendo, licentia promissiones & fidem datam temere infrin-
 gendi occasio amplissima daretur. Observandum, quod si Princeps ali-
 cui in proximè vacaturum adeoque incertum feudum expectativam dede-
 rit, id germanicè dici ein irrlehn e. g. si dixerit: Wir leihen dir das
 Lehn: Guth so zum ersten verlediget und uns heimfället / denn solches
 Lehn

Lehn-Guth gehet noch in der irre/daß es nicht eigentlich wissen kan/wozu es sich halten solle. *Text. & Gloss. Lehn-Recht c. 5. 57. Finckelth. Disp. 7. Contr. 10. lit. a.* Clericus successor in res ecclesie feudales vacantes expectativam non ulterius quam ad tempus vite efficaciter dare potest; nisi (1.) consensu totius Capituli facta investitura Schrader. *P. 3. C. 2. n. 37.* Dn. Struv. *c. 8. a. 10. n. 6.* (2.) nisi in utilitatem ecclesie facta Dn. Struv. *c. 1. n. 7.* (3.) aut ob bene merita erga ecclesiam Schrader. *d. l. n. 38.* Secularis vero successor hæreditarius ordinariè investituram antecessoris approbare obstrictus est. Dn. Struv. *Synt. Jur. Feud. c. 7. a. 8. & 9.* Finckelth. *D. 7. C. 12.* Electivus verò non aliter quam in tribus posterioribus modò quoad clericum enumeratis casibus. *Conf. Itter de Feud. Imp. c. 10. §. 3.* qui etiam *in d. §. 3. & præc. 2.* hanc tractat quæstionem: An successor antecessoris Imperatoris Romano - Germanici expectativam ratihabere teneatur? Et an Imperatores sine consensu Electorum expectativam in vacaturum secularem Electoratum (in reliquis territoriis, Principatibus &c. jam dum facultas reinfeudandi expressis Capitulationum verbis, citra consensum Electorum, sublata vid. *th. 37.*) concedere valeat? Potiora superioris nostrique ævi expectantiarum imperialium exempla curiosè recenset laudatus Dn. Itterus *cit. cap. §. 5. & 6.* quæ omnino merentur legi.

Th. LX.

Quedam Imperii Regalia fouda ex privilegio Cæsareo Status conferunt.

Imperialia & regalia territoria non tantùm immediatè ab Imperatore infeudantur, nec solum per subinfeudationem à statibus & Ordinibus Imperii, de quo *supr. th. 38.* conferuntur, sed nonnunquam contingit, ut de feudalibus Imperii beneficiis inaugurandi potestas per modum privilegii alicui à Cæsare indulgeatur. Sic de Duce Lucano Castruccio testatur Meybomius ex Diplom. quod inter opuscula historica publicavit *pag. 508. & seqq.* quod Imperator Ludovicus præter regalia jura recens creato Duci donata & hanc facultatem dederit: Ita enim sunt verba Meybomii *p. 510.* *Et feuda antiqua & nova, & recta, & regalia conferendi & infeudandi Vasallos Imperii, de feudis quæ vel manu vel ore, aut quocunque alio modo fuerint conferenda: Et recipiendum à Vasallis Imperii fidelitatis & homagii sacramentum &c.* Ita & Anno 1495. Maximilianus I. Imp. Archiepiscopo Trevirensi nomine Cæsaris & Imperii Abbatem Monasterii Imperialis S. Maximini de regalibus aliisque Juribus quæ ab Imp. tenet, investiendi potestatem indulgit. Alia adhuc exempla refert Itter, *de Feud. c. 9. §. 17.* Confer.



Confer. Dn. Hugonem de Stat. Reg. Germ. c. 4. th. 18. § 3. th. 24.

Th. LXI.

Ufus quoque & observantia Imperii fert, ut Status & Ordines Imperii, nondum impetratâ investiturâ ab Imperatore, Principatum & territoriorum suorum administrationem, quin & jus suffragii in comitiis ferendi habeant, cum in his feudis successores per investituras majorem adeoque exacto & providentiâ jus quæsitum habeant, quod per subsequentes & iteratas investituras eisdem saltem confirmatur; quin & eandem facultatem Ecclesiasticis Imperii Principibus nondum ab Imperatore investitis, nec non Imperii Principibus nondum ab Imperatore investitis, nec à Pontifice Romano in officio ecclesiastico confirmatis competere, experientia hæcenus docuit: tantundem enim juris electo tribuit electio, quantum successori successio. Solennitates verò investiturarum in præsentiarum in Aulâ Cæsareâ consuetas elegantissimè refert Dn. Itter. de Feud. Imp. c. 9. §. 30. 35. 36. 37. quæ itidem merentur legi: Signa per quæ investitura peragitur, varii generis in Germaniâ esse solent: Potiora ab Historicis recensentur: vexillum, gladius, sceptrum, baculus & annulus, camboca, osculum, corona, pileus, crux, chirotheca, fascia &c.

An Status ante investituram Cæsaream jus regendi territorii & votandi in Comitibus habeant?

Consuetæ hodie symbola investiturarum.

Th. LXII.

Forma feudi à variis varia constituitur. Præ cæteris placet Domini Schützii à Dn. Eyben. in Elect. Jur. Feud. c. 11. §. 3. allegata sententia, qui feudi proprii constituti formam in eò consistere dicit, quod rei alicujus dominium directum penes concedentem remaneat, quasi dominium verò ad accipientem transeat, ita tamen, ut alter alteri fidem ejus ratione præstare teneatur. Ipse verò laudatus Dn. Eybenius c. 1. §. 4. formam feudi ferè ad eundem sensum describit: esse unionem s. mixturam quandam habitudinum illarum & qualitatum moralium, ex quibus cum jura in re, directi & utilis dominii, tum jura, ad rem & personam Vasalli ac senioris, iisque respondentes obligationes de mutuâ fide atque eò spectantibus officiis, intercedente re feudali, efflorescant; aut consistere illam in omnium horum invicem combinatorum & unitorum præsentia. Ubi notandum: directum dominium, quod domino infeudanti adscribitur, formaliter non importare superioritatem omnimodam & territorialem, quæ ex ad-

Forma feudi explicatur, & multa notata digna ex forma feudi fluentia.



verso omnimodam semper respiciat subjectionem (Licet ut testatur D. Eyben *Elect. Jur. Feud. c. 11. §. 17.* aliqua ratione & abusive non raro Vasalli subditi dicti, haud dubie antiquiori tempore & ævo, ubi non ita captiosi & fallaces homines erant) sed se habere instar confederationis. Quid? quod quandoque per accidens contingat ut inferior superiori conferat feudum, ut supra deductum *th. 36.* Add: supra laudatum Grotium *de J. B. & P. lib. 1. c. 3. §. 23.* Vide etiam Dn. Struv. *Synt. Jur. Feud. c. 8. a. 7. n. 9.* Ziegler. *ad Prax. Aur. Calv. §. Landsass. concl. 1. n. 44. seqq.* multosque alios; Hinc etiam est, quod plurimi Status Imperii nostri à Constatibus territoria per infeudationem acquirant, quo de supra *th. 38.* Ubi tamen non homagium subjectionis & territoriale (die Landes- oder Erbhuldigung) sed tantum juramentum fidelitatis & Vasalliticum (die Lehnspflicht) præstant; quod juramentum accuratè à priori discriminandum. Queritur verò: An aliàs immediatus Vasallus Imperii etiam bona alia præter vasallagii nexum & subjectivè ab aliquo dependentia possidere queat, salvâ tamen suâ immedietate? Fieri id posse hodie non amplius dubitandum, ex quo in *Pacif. Osnabrug. art. 6. §. 10.* luculenta hæc extat confessio: *Liberos & immediatos Imperii Nobiles quandoque ratione bonorum & respectu territorii & domicilii aliis Statibus subjectos esse.* Dn. Rhetius *Instit. Jur. Publ. l. 2. c. 2. §. 21.* Confer Vitriarii *Jus Publ. pag. 55. seq.* De Statiibus verò Imperii, sive de iis qui votum & sessionem in Comitibus habent (v.g. bey denen Reichs-Gräfen) insignis dubitatio est, vide Dn. Eyben *Elect. Jur. Feud. c. 11. num. 14. & 15.* quibusdam existimantibus, fieri vix posse, ut quis mediatus sit & tamen simul immediatus Imperii. Vide ea quæ acta sunt inter Comitem Ortenburgicum & Electorem Bavarix; inter Comitem Waldeccix & Landgravium Hassix, quorum uterque Principi, in cujus territorio bona possidet, hoc juramentum denegavit; verum enim verò experientia testatur, quod multi Comites in Imperio sint, qui præter bona sua immediata (Reichs-Güter) bona quoque mediata jure subjectionis à Constatu dependentia, & sic non cum jure territoriali obtineant; quorum tamen respectu non continuo personaliter adeoque nec plenè fiunt subditi, sed tantum, ut ita loqui liceat, realiter i. e. respectu rei in feudum acceptæ. Inde Gailius *de Arrest. c. 6. §. 14.* ait: quod talis Status duplicem repræsentet personam, imperialem & municipalem: hujus respectu haberi ut subditum, illius verò respectu ut Imperialem. Add. Ziegler. *ad Prax. Aur. Calv. §. Landsass. concl. 1. n. 11. seq.* Dn. Eyben. *Elect.*

Elect. Fr. Feud. c. II. §. 13. seqq. Hinc non inconvenienter juramentum & homagium, quod respectu hujus rei infeudatæ non raro tales præstare tenentur, non est homagium plenum & perfectum, sed minu plenum, imperfectum, potius reale quàm personale, adeoque & subditi secundum quid, sive particulares & reales tantum, & subjectio non plena sed minus plena dici merentur, jure quippe immediatis & Status manente salvo: Non enim insulsum & absurdum est, reale dicere juramentum, quod putat Richter. Vid. Dn. Rhetium in *Inst. Jur. Publ. l. 2. t. 2. §. 19.* qui ita loquitur: *Nec contra rationem juris esse videtur, statuere, objecti intuitu homagium aliud esse reale aliud personale, licet subjective omne homagium non nisi personale sit.* His adde Dn. Eyben. *Elect. jur. Feud. c. 10. §. 15. & 17.* Dn. Lyncker. in *Disp. de Relig. obseq. §. 5.* qui distinctionem inter juramentum reale & personale in sano & jam explicato sensu admittunt. Vide omninò hanc divisionem defensam à Viatore *de Exem. concl. 28.* Probè est cavendum talismodi Comitibus aliisvè immediatis bona à principibus tali mediatione in feuda recognoscentibus, ne occasione hujus juramenti ad plenam adeoque personalem subjectionem insidiosè, quod fieri adsolet, traducantur: Notissimum enim est, quod permultis Comitibus, Baronibus ac liberis Nobilibus, ut & Civitatibus eorumque libertati, castris ac fortunis subinde fiant insidiæ, quò ad Landsassiatum & personalem subjectionem reduci possint. Autor *der Donawertischen Information p. 1. f. 165.* Bechtius *de Securit. Concl. 160.* ubi dicit: Landsassiatum à potentioribus tanquam rete quoddam extendi, Add. Ziegl. in *Comm. Concl. ad Prax. Calv. in limit. ad §. Landsassii n. 51. & seqq.* Idcirco protestatione quandoque homagium præstituri suæ libertati & juribus consultum eunt. Ita in præsentia Ducis & omnium Ordinum B. protestati sunt Comites de O. d. 22. April. anno 1550. Seynd E. F. G. als ihrem Landes-Fürsten von allen dem/ was sie von E. F. G. als Landsassen inne haben/ unterthänig Erbhuldigung zu thun erbietig / doch mit dieser protestation, daß ihnen solche Erbhuldigung an ihren Graffschafften und Herrschafften/ auch deswegen an ihren vorgethanen Pflichten/ Regalien und Freyheiten/ damit sie der Käys. Maj. und dem H. Reiche zugethan/ von derselben unabbrüchtig und gänzlich unnachtheilig sey; referent Schvvanmann: *Decis. Camer. 10. n. 87. p. 162.* Add. Tenzel apud Dn. Fritsch. *Exercit. Jur. Publ. de subjct. Jur. 1b. 58. & 59.* Quidam verò Publicistæ asserunt, in multis locis Germaniæ, da die Landsasserey gebräuch

bräuchlich/receptum esse, ut quis bona possidere nequeat sine qualitate onerosâ subjectionis, es müsse der possessor seine Person obligiren / und zu einem subdito ligio machen. Tale quid moris esse in Saxoniam vult Richter *Conf. 2. n. 12. 77.* in Bavaria, Palatinatu, Marchia Brandenburgensi, Pomerania Dn. à Rhetz. *Inst. Jur. Publ. l. 1. t. 2. §. 21.* *Conf. Gail. de Arrest. c. 7. n. 8.* Ziegl. *ad Prax. Aur. Calv. §. Landsassii concl. 1. n. 11. seqq.* Dn. Eyben. *Elect. Jur. feud. c. II. §. 14. & 15.* Quod tamen ita quidam intelligunt & limitant, si Vasallus simul in territorio Domini habitare velit. Vid. Dn. Stryck. *Disp. de Vasall. desert. c. 1. n. 26.* D. Schweder *Intrad. ad Jus Publ. c. II. §. 7.* Vide tn. Vietorem *de Exem. concl. 30.* qui putat, nihilominus istam dignitatem immedietatis tunc retineri. Aliàs quidem certum, alia bona non feudalia in alieno territorio sita possidentem, adeoq; forensem, wegen ein und andern Stück Guths und Ackers / ordinariè juramentum subjectionis (die Erbhuldigung) non præstare, prout notoria Germaniæ consuetudo est. Vid. Arum. *in Disc. Acad. 9. §. 258.* Dn. Lyncker *Disp. de Relig. Obseq. §. 5. & 7.* Vultej. *de Feud. l. 1. c. 6. n. 5.* Rosenth. *de Feud. c. 6. Concl. 85. n. 8.* Dn. ab Eyben. *Elect. Jur. Feud. c. II. n. 17.* E dictis nunc infertur: aliud esse Vasallum, aliud esse subditum; proindeque nec ex Vasallagio ad subjectionem, nec ex dominio directo ad superioritatem rectè inferri. Inde etiam est, quod in *Pacif. Osabr. art. 5. §. 42. à solâ qualitate feudali, vel subfeudali, sive à regno Bohemia, sive ab Electoribus, Principibus & Statibus Imperii, sive aliunde procedant, jus reformandi* (ad territorii & superioritatis jura revocatum *in d. art. 5. §. 30. princ.*) non dependeat &c. sicuti ex positione dictâ quam plura alia magni momenti decidenda sunt. Quod si verò quoad certa bona immediatus, simul bona feudalia, non nudi vasallagii, sed simul subjectionis mediatione ab immediato habeat, inibique figat domicilium, communis Feudistarum & Publicistarum sententia est, eum non tantum realiter, sed etiam personaliter subditum fieri, adeoque ad Personalis subjectionis homagium teneri; nisi fortè prædia essent exempta s. tantum in non autem de territorio Titii (in/ aber nicht unter des Titii Obrigkeit) Bidembach. *qu. nob. l. n. 16. seq. Ruding. 3. Obs. 10.* Vietor *de Exempt. c. 27.* C. P. Giff. *D. 6. c. 12. lit. L. Vol. 1.* D. Unraht. *c. 3. de jurisd. Eccl. n. 89. seq.* D. Eyben. *Elect. jur. feud. c. II. §. 14.* Reinking quidem *de R. S. & E. l. 1. Cl. 4. c. 1. n. 30. seqq.* putat, personam immediatam, domicilium licet formantem in alieno territorio, personaliter non esse subjectam Domi-

Domino territoriali; quin & ne quidem subjectionem respectu rerum dici posse, cum personæ qualitas res, tanquam accessorias, ad se trahat num. 37. Ejusdem sententiæ est Vietor de Exempt. d. Concl. 27. & 30. & Zigler ad Prax. Aur. Calv. S. Landsass. Concl. 1. n. 24. seqq. At verò contraria sententia Gailii de Arrest. c. 6. §. 16. videtur verior; qui enim in alieno territorio domicilium sibi format, ex praxi Germaniæ hoc ipso & indubiè subditus fit (nisi & eatenus exemptionem, seque tantum esse in, non verò de territorio, probet) Hæc res est publicâ Imperii lege in Comit. August. anno 48. §. wiewohl auch in Regierungs Handlung 2c. & in §. über der Graffen 2c. apertè decisa; sicut in specie de Comitibus à Tübingen ibidem videre est. Vid. etiam Richter. Vol. 2. Conf. 2. n. 108. seqq. Add. Dn. ab Eyben Elect. Jur. Fend. c. 11. n. 14. seqq. E dictis nunc manifestò apparet, variis modis (quorum multos eleganter recenset D. Eyben c. 11. §. 17.) ab aliquo dependentiam existere posse: In materiâ feudali vel (1.) per nudum feudalem nexum, adeoque solâ mediatione feudali, quâ positâ solum juramentum fidelitatis, getreu hold und gegenwärtig zu seyn / præstatur; ita ut non continuò Vasallus Juri & superioritati territoriali alterius subjiciatur. Cum hac etiam mediatione vasallica benè stare potest immedietas imperialis, ubi sc. aliquis dependentiam quidem feudalem à Constatu habet, de cætero verò eundem ut dominum territorialem, sibi que propriè loquendo imperantem non agnoscit, quod supra, ubi de subinfeudatione territoriorum tractatum, fusiùs deductum. Conf. hîc Nolden de Stat. nob. c. 8. n. 187. Aliquando verò (2.) præter feudalem qualitatem & subiectio involvitur: Idque iterum duplici ratione (1.) tantum realiter, Vid. Klock. Relat. Camer. p. 854. n. 6. ubi sc. Vasallus personaliter quidem non est subditus, habitans fortè in alio immediato territorio, ratione tamen rei feudalis, alteri quoad jus territoriale suppositæ, subjectionis juramentum, Die Erbs und Landes-Huldigung / præstare obstrictus, hisce fortè formalibus: getreu / hold / gegenwärtig und unterthänig zu seyn. Ubi tamen dictum vocabulum unterthänig non de plenâ & omnimodâ, adeoque etiam de personali, sed, pro subiectâ materiâ, de minus plenâ, reali tantum & particulari subiectione est explicandum: licet, uti dictum, plurimi Domini plenam & omnimodam subiectionem cum hac minus plenâ & reali tantum, ad dilatandam suam potestatem, confundere callidè soleant Confer. hîc Strauchii Inst. juris publ. tit. 29. pag. 145. n. 8. (1.) & realiter

liter & personaliter, ubi fortè præter vafallagii realem obligationem quis ita seft obstrictus, ut in territorio, ubi feudum possidet, habitans, merâ Landsassatus (der Landsasserey) qualitate, adeoque personali subjectione etiam sit affectus; proinde juramentum quod præstatur, & in quo vocabulum unterthänig continetur, latiùs, adeoque de plenâ & omnimodâ subjectione sit explicandum. In locis, ubi Landsassatus plenè viget, hæc ferè sunt, recensente Gener. Dn. Seckendorfio: daß sie / die possessores, an solchen ihren vollkômlich landsässigen Herrschafften / Gütern / und auf deren Bezirck und Unterthanen / dem Landesfürsten das territorium gestehen / mit Steuer / Folge / appellatione, visitatione episcopali und dergleichen juribus: daß sie sich auch nicht weigern ihrer administration halber / an denselben Orten für dem Landesfürsten Rechenschafft zu geben / auch so fern personaliter vor ihm zu stehen / wo sie nehmlich in solchen Herrschafften contrahiren & der delinquiren. Add. Dn. ab Eyben *Elect. Jur. Feud. c. II. §. 16.* Contra verò immedietas potissimum tribus modis solet constitui (1.) Alia respectu personæ (2.) alia respectu rei (3.) alia respectu utriusque. Personaliter immediati v. g. sunt quidam Nobiles qui nulla libera castra habent, ratione tamen suæ personæ solum Cæsarem & suprema Imperii Dicasteria pro iudicibus agnosunt. *Hermes Fascic. Jur. Publ. c. 36. n. II.* (2.) Ratione tantum rerum, qui quidem immediata bona Imperii possident, in territorio tamen Principis cujusdam domicilium sibi constituerunt (3.) Ratione rerum & personæ, qui in bonis Imperii immediatis habitant, nec alibi domicilium sibi constituerunt. Hoc insuper notandum, in Germaniâ ex partibus Franconiæ, March: Brandenb: Principatu Ellwang: zu Suffelheim / Bodramstein / Gamb / Meglos / auf der Leuterlicher Heyde &c. immediatos reperiri, ita dictos rusticos, freye Reichs-Bauern. Add. *Pacif. Osnabr. art. 5. §. 2.* ubi itidem pagorum immediatorum mentio fit.

Th. LXIII.

*Qualitas
Simultanea
investitura.*

Simultanea investitura (die Mitbelehnsschafft / gesamhte Hand) non tam jure Feudali & Saxonico, quàm singulari consuetudine in Germaniâ & Saxoniâ recepta; quæ in diversis locis diversam quoque qualitatem plerumque habere solet. Non ergo uniformiter omnes dijudicandæ vid. *Mev: Conf. 90. num. 126. seqq. Dn. Struv. Syn. Jur. Feud. c. 9. n. 14.* plerumque tamen moris, ut si Dominus vel Vafallus mutetur, renovatur

renovatio investituræ à simultaneè investitis, etiam qui sunt remotissimo gradu, nî jure suo cadere velint, peti debeat; (In quo differt ab expectativâ, ubi non nisi eveniente casu mortis, & post acceptam possessionem, investituræ petendi necessitas incumbit) ni alicubi, ut de Lusatiâ superiori testatur Noric. in *Addit. ad Finckelth. D. 8. Contr. 4.* aliter receptum, ubi demum acquisitâ possessione feudi renovatione opus. Hoc quoque in simultaneâ investiturâ singulare, quod casu vacantiae contingente, nulla simultaneè investorum gradus prærogativa observetur, sed remotiores unâ cum proximioribus admittantur; ni itidem consuetudine (qualem in Thuringiâ invaluisse scribit Colerus in *Decisionibus. Vid. Maurit. Posit. Jur. Feud. Controv. Dec. 10. n. 9.*) aliud receptum, vel pacto: ut successio fiat nach rechter Sipzahl / constitutum fuerit. An verò simultanea investitura in Saxoniâ usu recepta, & specialia à communi simultaneâ investitura habens, in feudis, quæ Saxones ab Imperio tenent, obtineat? disquisivit Colerus in *dissert.* quæ Nucleo Gissensi inserta de *Jur. Imp. Germ. Sect. 63.* Confer supra *th. 14. & Itter de Feud. Imp. c. 10. n. ult.* Notandum tamen, simultaneam investituram sine consensu Vasalli possessoris fieri non posse Carpz. *lib. 5. Resp. 75.* licet non necesse sit, ut præcisè intercedat conventio de mutuâ & reciproca successione. Hartm. Pistor. *Lib. 2. Quest. 20. n. 2.* nec dominus feudi invitus cogi potest, ut simultaneam concedat investituram ei quem Vasallus de feudo suo simultaneè investitum cupit. Jus simultaneæ investituræ transmittitur quoque ad hæredes, licet nulla eorum in literis investituræ facta mentio. Vid. Finckelth. *Disp. 8. Contr. 5.*

Th. LXIV.

Renovatio investituræ intra annum & diem (die civiliter, pro mense accepto, ut concilientur textus *1. Feud. 22. & 2. Feud. 24. princ.*) petenda; quod tamen tempus in præjudicium Vasalli à Domino nec prorogari, nec coarctari potest. Vid. Maurit. *Posit. Jur. Feud. Controv. D. II. §. 2. & 3.* Vasallus si intra hoc tempus renovationem non petat, stricto jure feudo cadit: at verò Principes & Domini feudorum consueverunt rigorem juris Feudalis mitigare & ob neglectam investituræ renovationem, si alia culpa non accedat, non facillè Vasallum feudo privant, sed condonant culpam, poenâ saltim aliqua dictata. Quæ æquitas merito hodie respicitur, idque observari etiam in Imperialibus feudis testatur Itternus *de Feud. Imp. c. II. §. 5.* Maurit. *Posit. Jur. Feud. Controv. Dec.*

Renovatio investituræ quomodo fiat?



ii. §. 6. Mortuo Vasallo ante anni exitum, successori ejus ad petendam renovationem investituræ non solum residuum anni defuncti, sed ex sua persona integer annus & dies dabitur, nulla distinctione facta inter feudum vetus & novum. (In feudo novo aliqui voluere tantum residuum antecessoris concedendum esse, contra tamen expressum textum) Perinde etiam est, si Dominus intra præfinitum tempus moriatur. Notandum quoque: Si feudum à pluribus fratribus simul pro indiviso possideatur, uno ex illis mortuo, portionem defuncti ad supcrstites devolvi, vel potius in dominio eorum simultaneo permanere, nec ratione hujus investituram petendam vel renovandam esse, quia possessores Vasalli non mutati. Dn. Struv. *Obs. Feud. p. 73. §. 2.* Pro renovatione investituræ usu & consuetudine solvi solet laudemium; (Lehn-Wahre) cum ergo jure feudali investitura gratis fiat, merito allegans talem consuetudinem in dubio probare obstrictus est, vel per testes, vel per libros quos vocant Urts- und Erb-Register Carpz. *P. 2. C. 39. D. 31. & lib. 1. Resp. 61. & 62.* vide elegantissimum & absolutissimum tractatum hac de materia B. Frantzckii.

Th. LXV.

Qui successores in dominio directam feudi?

Curiosa quoque quaestio est: demortuo domino directo ejusque familia, ad quem successio in directum dominium spectet? an ad Fiscum jure vacantium bonorum? an verò per consolidationem ad vasallum tanquam dominum utilem? Aequior sententia, non fisco sed Vasallo jus succedendi esse, eò quod Dominus qui concessit feudum ut recognosceretur à se & heredibus suis, tacitè voluisse censeatur, heredibus non extantibus plenum dominium debere illi, cui jure feudi rem tradidit, obvenire Dn. Struv. *J. F. c. 15. a. 3. n. 3.* cui videtur contrarius Dn. Stryck. *Exam. J. F. c. 22. qu. 7.* Nec obstat huic sententiæ, quod ita præjudicetur agnatis, qui habent jus quæsitum; dum consolidato feudo res fieret allodialis, & filia simul succederent; Dicendum itaque videtur, quod illam qualiter rem nihilominus retineat, ut solum ad masculos pertineat successio. Confer Antoni *Disp. feudi 12. sb. 5.* Quæritur verò: si dominus directus relictis liberis masculis & foeminis moriatur, an tantum ad masculos, heredes aliàs feudales, an verò simul ad foeminas successio spectet? Prius volunt à Rosenthal. *c. 7. Concl. 55. n. 3. lit. b.* allegati Autores, pro qua sententiâ etiam, tanquam jure feudali convenientiori, pugnat Dn. ab Eyben in *E. J. F. c. 8. §. 1. & seqq.* Hic tamen videtur distinguendum: Aut feudum dominans s. jus Domini est feudale, quando quis feudum

dum suum vel partem ejus subinfeudat : aut est allodialiter, ut quando rem liberam Dominus alicui in feudum confert. Priori casu in jure domini haud dubiè eodem modo ut in aliis feudis succeditur, quia in ordine ad dominium superius itidem dominium utile feudale est: Posteriore ex communi sententiâ feudistarum allodiales hæredes indiffinè succedunt; cum tale jus domini directi se habeat allodialiter. D. Eyben. c. l. §. 3. Rhetius *Jur. Publ. lib. 2. tit. 29. n. 9.* Hic tamen probè notandum, quod hæredes Domini dividere non possint inter se jus feudi, s. jus ratione directi domini competens, in præjudicium Vasalli, *per text. 2. feud. 55. §. 1.* atque ita responsum est in Scabinatu Jenensi mens. Octobr. Anno 1617. ad consultationem Joh. Henrici Müstings Weis genandt. Conf. Dn. Struv. *Observ. Feud. p. 73. & p. 82.*

Th. LXVI.

Constitutio Friderici Barbarossæ: de prohibita feudorum regalium divisione in 1. *Feud. 55.* satis clarè divisionem horum feudorum improbare videtur: At verò satis notum, in plurimis Germaniæ territoriis divisionem hæcenus observatam. Quid verò, si hæcenus Ducatus vel Comitatus divisioni non obnoxius, à Principibus & Comitibus, in communione viventibus, peteretur dividi, an illa divisio concedenda? an potius consuetudini hæcenus receptæ inhærendum? Dn. Struv. *Observ. Feud. ad c. 9. §. 1.* rationibus pro & contra adductis tandem decidit: fieri id posse; quin & uno vel altero, in communione stante, dissentiente, cum nemo in communione persistere cogi queat §. 2. Nec testamento paterno in perpetuum divisionem prohiberi posse §. 3.

An feuda Regalia dividi queant?

Th. LXVII.

Si hæcenus Principatus vel Comitatus feudalis divisioni obnoxius fuit, primogenitura, ut in multis regionibus hæcenus fieri consuevit, haud dubiè ob publicam utilitatem introduci poterit. Ut verò justè & ritè id fiat, si feudum vetus & ex pacto & providentia, præter cætera sequentia observanda: ut (1.) Imperatoris tanquam Domini directi accedat consensus & confirmatio, (2.) Consentiant omnes quorum interest, quibusve, tanquam ex illâ familia prognatis, ex primi acquirentis pacto & providentia juris feudalis jus quæsitum, quod iis invitis auferri nequit: tales solent esse liberi & agnati Principis Comitisque: Parentes enim, ut notissimi juris feudalis est, sua dispositione neque inter vivos, neq; testamentaria liberis, multo minus agnatis, præjudicare queunt; (3.) ut liberis post genitis decenti

An & quomodo jure primogenituræ noviter introduci possit?

appanagio prospiciatur. Quod si vero feudum novum sit, cui jus primogenituræ quis inducere intendit, non videtur opus, ut consentiant liberi vel agnati, sed sola Imperatoria confirmatione accedente id justè introduci potest Conf. *Itter. de Feud. Imp. c. 12. §. II. & seq.* semel verò introducto jure primogenituræ, non tantum ipsum territorium, sed & ejus pertinentiæ, pecunia in Cameram redacta, equi, greges, aliaque territorii emolumenta & reliqua mobilia aurea & argentea, vinum, thesauri, tormenta & id genus alia è terris hisce provenientia ad primogenitum solum spectant, non admissis reliquis fratribus ad harum rerum, licet allodialium, successionem: Jure enim pertinentiarum tanquam accessoria suum principale sequuntur vid. Myler, ab Ehrenb. *de Princip. & Stat. Imp. c. 21. §. 18. & 20.* Hic verò cautè observandum, regionibus aliis postea acquisitis jus primogenituræ non præsumi introductum, adeoque parentibus liberius disponendi arbitrium circa eas relictum, ita ut non primogenito, sed postgenitis illas per testamentum vel alia dispositione relinquere fas sit; nisi evidenter & manifestò territorio, cui jus primogenituræ inductum, ita incorporatæ probentur, ut & eodem jure cum eo censeantur, quod tamen in dubio, & citra manifestam declarationem vix præsumitur. Porro introducta semel primogenitura, parens filio primogenito nec jus istud intervertere, nec in ejus præjudicium quid vel testamento vel inter vivos disponere potest; Ita enim in prima linea redicatum hoc jus est, ut ne quidem parens in præjudicium filii, etiam post cessionem geniti, jus primogenituræ fratri resignare queat. Vide itidem Dn. *Itter de Feud. Imp. c. 12. §. 25.* Resignatio enim & cessio tantum effectum habere videtur ad tempus vitæ cedentis.

Th. LXVIII.

Quid juris
quoad legi-
timatos &
ex mari-
monio ad
morganati-
cam natos?

Legitimati per subsequens matrimonium, licet secundum 2. *Feud.* 26. §. *naturales* stricto jure à successionem removendi videantur, universali tamen ferè Germaniæ consuetudine, ut ut alii ex justo matrimonio nati filii extent, tam in minoribus quam majoribus & regalibus feudis, testibus Feudistis & Publicistis, admittuntur; proinde ab ea consuetudine in judicando & consulendo non recedendum. Vid. *Maur. Post. Jur. Feud. Contr. D. 9. §. 1.* At verò legitimati per rescriptum Imperatoris non æquè tali jure videntur gaudere, imprimis si aliis legitimis liberis agnatisve jam tum jus quæsitum, quod ipsis in vitis auferri non potest. Vid. *Itter. de Feud. Imp. c. 14. §. 5. & seqq.* Quin quod etiam Dn. *Struv. Obs. Feud. p. 70.* Jenenses Domi-

Dominos Jctos pronunciaſſe aſſerat, quod, dum Nobilis cum confobrīnā, non impetratā diſpenſatione, matrimonium inierit, & dehinc relictā uxore gravidā mortem obierit, feudum non venerit ad filium poſthumum, ſed defuncti fratres in ſimultaneā inveſtiturā comprehenſos. Nullus verò dubium, liberos ex matrimonio inter Principem & inferioris conditionis foeminam inito æquè ut ex Principiſſā genitos, in feudis regalibus ſucce-
re, niſi præciſè matrimonium ad morganicam, ubi certā portione hi liberi debent eſſe contenti, ſit contractum: quo caſu tamen, ſi poſtea deficiant vel demoriantur alii liberi, in dubio ex matrimonio ad morganicam contracto geniti ex præſumpta mente & intentione Principis admit-
tendi in ſubſidium videntur. Vide laudatum Dn. Itterum cap. 14. §. 10. & Myler, ab Ehrenb. Gamol. c. 6. §. 35. & ſeq.

Th. LXIX.

In feudis foemininis, quorum aliqua in Imperio noſtro reperiuntur, id moris eſſe ſolet, ut demum deficientibus masculis admittantur. Unde quaeritur, ſi foemina ſemel ad ſucceſſionem admiſſa & deinceps naſcantur masculi, an iterum excludatur? quod ſecundū communem ſententiam negatur, juxta quam ad dies vitæ feudum retinet. Vid. Ludvv. de Feud. pag. 195. Dn. Mauritius verò Poſit. Jur. Feud. Contr. Dec. 9. §. 8, exiſtimat quod ſiquis uxorem prægnantem reliquiſſet, eaque deinceps masculum vel foeminam peperiſſet, aliter pronuncian- dum eſſe. Struv. S. J. F. c. 9. n. 9. p. 334. Porro ſi foemina ſemel per masculum ſit excluſa, non propterea in perpetuum excluſa intelligitur, ut communis Dd. ſententia eſt, quos vide penes laudatum Dn. Mauritium c. 1. §. 9. In Ducatu Megapolitano ex ſingulari privilegio filix, non extantibus fratribus, feuda paterna tanquam uſufructuariæ ad vitam retinent. Dn. Struv. Obſ. Feud. p. 71.

Th. LXX.

Ascendentium in feudis ordinariè nulla ſucceſſio: in ſpecialibus tamen quibusdam caſibus aſcendentes ad feudorum ſucceſſionem admitti tradit Dn. Struv. Synt. Jur. feud. c. 9. n. 3. & Roſenthal. c. 7. concl. 14. n. 9. Neque collateralium, qua talium, ſucceſſio in feudo eſt, & licet quandoque ad agnatos tanquam collaterales feuda tranſire videntur, reſpectu tamen primi acquirentis potiùs aſcendentes quàm collaterales dicendi. Quaeritur verò, an in collateralī linea, ſoli ſi ſint fratrum filii, ſuccedatur in ſtirpes, an verò in capita? Hac de re acerri-
me, uti conſtat, fuit diſputatum in cauſā Haſſiaca: Communis ſenten-
tia

In feudis foemininis quomodo ſuccedatur?

Ascendentes & collaterales quomodo ſuccedant?



via est, æquè ut in allodialibus successionem fieri in capita. Vid. *Itter. de Feud. Imp. c. 15. §. 10.* Maurit. *Posit. Jur Feud. Contr. D. 9. §. 10.* Dn. Struv. verò *Obs. Feud. c. 9. §. 4.* existimat, in linea collateralis, ex mente juris feudalis, contra communem sententiam, attendendum esse jus re- præsentationis in infinitum.

Th. LXXI.

An in feudis
dispositio te-
stamentaria
locum ha-
beat ?

In feudis veteribus & ex pacto & providentia nulla testamentaria dispositio locum habet i. *Feud. 8.* & si nihilominus fiat, prout Reinking. *lib. 1. de R. S. & Eccl. 4. c. 17. n. 16. & seqq.* non rarò id contingere asserit, tamen liberi stricto jure dispositionem paternam attendere non sunt ob- stricti, ni velint ex pietate & reverentia parentum dispositiones & forte inæquales distributiones in feudis sponte servare, prout hujusmodi dispo- sitiones circa feuda Imperialia hæctenus factas, si non omni ex parte, sal- tim aliquatenus servatas legimus. Quod si verò feuda sint hæreditaria, nullum dubium, testamentariam dispositionem inibi admitti. Confer hie Schilterad *Digesta p. m. 12. Exer. 4. th. 27.*: quin & si feuda nova sint, citra consensum liberorum, imo etiam ex mente Dn. Struvii *Synt. Jur. Feud. c. 9. a. 12 n. 4.* ne quidem adhibito consensu Domini directi, fieri potest. Inde etiam est quod Idem *Observ. Feud. ad c. 9. §. 8.* asserat: filium à patre exhæredatum in feudo antiquo nihilominus succedere. Id tamen certum, quod pater tutorem in testamento quoad bona feudalia liberis dare queat: Ubi tamen quæritur, an tutor testamentarius, vel etiam legitimus pupilli Principis quoad renovationem investituræ Imperialis, vel alia nomine pupilli tractanda, Cæsarea & Imperiali opus habeat con- firmatione? an verò tantum sufficiat produxisse loco curatorii copiam collationatam testamenti in quo constitutus est, vel aliud legitimum docu- mentum? Dn. Struv. *Obs. Feud. ad c. 10. §. 3.* Imperiali confirmatione opus esse è Blumio probat: Id quoque dicta Observatione p. 75. insimul monet, petitioni investituræ inferi posse petitum, de confirmatione, il- lamve investituram Cæsaream subsequi solere.

Th. LXXII.

An successores
feudales
obligati ad
debita sol-
venda ?

In illustribus Germaniæ familiis valde agitata controversia est, quo- modo debita Vasallorum à successoribus exsolvenda? Si feudum novum vel etiam plenè hæreditarium sit, sine dubio successores feudales debita antecessorum, quæcunque demem sint, solvere obstricti sunt. Si verò feudum vetus & ex pacto & providentiâ sit, quilibet successores debita



debita præcisè feudalia, s. feudis inhaerentia (quæ talia sint, ubi vis tractant Feudistæ) haud dubiè etiam solvere tenentur: At v. quod alia non præcisè feudalia debita attinet, videtur hîc distingvendum: an filii, an verò agnati in feudo succedant? deinde an bonis feudalibus inseparabiliter admixta quoque sint bona allodialia? prout in plerisque Principatibus, Comitibus &c. talis congeries bonorum esse consuevit, uti supr. th. 55. dictum. Hoc casu, ubi scilicet in Principatum tanquam universitatem bonorum feudaliū & admixtorum allodialium succeditur, dubio procul ad solvenda debita antecessorum, etiam non feudalia, obstricti sive liberi sive agnati tantum sint. Add. Dn. à Rhetz. *Comment. ad I. Feud. 3. p. 189. seq. & Diss. de transmiss. territor. Germ. in success. c. 3. n. 19. seqq. & II. Inst. Jur. Publ. c. 27. §. 1. 2. 3. & III. c. I. §. 2. 3. 18.* (Dn. Franzkius quidem in Responso à Dn. Struv. *S. J. F. c. 14. a. 29. n. 5.* allegato indistinctè successores in feudis Regalibus debita prædecessorum contracta, licet non simul hæredes in allodialibus sint, & quamvis Cæsaris specialis consensus non intervenerit, solvere obstrictos esse asserit: Cui tamen plures, & merito, contrarii; inter quos Myler. *Nomol. c. 14. n. 7. Stuck. Conf. 26. n. 91. & seqq. & imprimis n. 153. & seqq.* ubi nonnulla Cameræ præjudicia adducuntur. Thoming. *Conf. 18. n. 86. & seqq.*) Quod si verò agnatus succedat ei qui feuda vetera & ex pacto & providentia & simul bona allodialia à feudalibus separabilia habet, tunc, repudiatâ hæreditate allodiali, in bona feudalia tantum succedere potest, debitis & oneribus non feudalibus non solutis: si verò filii parentibus habentibus bona & feudalia & allodialia succedant, secundum communem Dd. sententiam filiis ut agnatis itidem liberum, in veteri feudo, repudiato allodio eique annexis debitis, succedere. Vid. Rosenth. *c. 7. Concl. 21. & 22.* aliique à D. Struvio *S. J. F. c. 14. §. 30. n. 1.* allegati Autores. At verò Dn. Struv. *cit. loc. n. 2. & c. 9. a. 11. e. textu 2. Feud. 45.* cum plurimis etiam autoribus statuit, filium, repudiando hæreditatem allodiam ad evitanda onera hæreditaria, solum acquirere feudum non posse, sed vel utrumque & feudum & allodium repudiandum, vel utrumque cum oneribus acceptandum esse. Quæ sententia etiam Constit. Elect. Sax. & in Ducatu Luneb. aliisque multis Germaniæ locis recepta. Quod si ergo in territorio quodam, ubi jus primogenituræ introductum, bona allodialia devolvantur ad post genitos, sine dubio etiam debita, quæ non in utilitatem territorii, ubi primogenitura, versa, primogenitus solvere haud obstrictus est, sed ea comitantur

H

hære-

hereditatem allodiam. In successoribus Ecclesiasticis justum, ut debita ab antecessore ad Reip. & territorii utilitatem contracta exsolvantur. Add. Grot. de J. B. & P. l. 2. c. 14. n. 11. & 12. Dn. Itter. c. 13.

Th. LXXIII.

An & qua
ratione Va.
fallus feu.
dum in alios
transferre
possit?

Licet in jure feudali alienatio feudorum sine consensu Domini illicita, non tamen prohibita subinfeudatio, vel vitalitii ususfructus & temporariae servitutis feudalis in alterum translatio. Vid. Rosenth. de Feud. c. 9. concl. 10. n. 5. (unde etiam est, quod in feuda, ratione fructuum, immissio fieri possit ob as alienum Vasalli, Dn. Struv. S. J. F. c. 12. a. 7. n. 2. & 4.) vel concessio rei feudalis in emphyteusin sub certo annuo canone. D. Mauritius pos. Jur. Contr. feud. Decad. 14. §. 5. Quousque vero durat talis concessio & subinfeudatio? Resp. quousque jus concedentis & subinfeudantis, Vid. Rosenth. c. 9. concl. 48. n. 9. seqq. D. Ziegler. de Jur. Maj. c. 4. n. 8. adeo ut resoluta jure subinfeudantis, talem rem quondam alienatam vel Dominus feudi vel agnatus, etiam sine refusione pretii, a possessore revocare queat; nulla obstante praescriptione, ne quidem 30. vel plurium annorum, Rosenth. de Feud. c. 9. concl. 11. n. 4. & 84. num. 12. seqq. Dn. Struv. S. J. F. c. 13. a. 18. & Obs. Feud. p. 94. §. 10. dum enim Domino vel agnato ante aperturam nondum jus succendi quaesitum, adeoque nec actio nata; hinc nec culpa & negligentia ipsis imputari potest. Conf. Excell. Dn. Herold. Consil. Decisivum 41. Quæritur ulterius: Si subvasallus feudum alienare cupit, cujus consensum requirere debeat? an solum subinfeudantis, an primi Domini directi, a quo subinfeudans feudum habet; an utriusque? Distingvendum inter feuda, quæ ipsi Vasallo possidenda conceduntur, & inter ea quæ feudo concessio subjecta a subvasallis possidentur & aliis hæctenus subinfeudari sverunt. In horum alienatione (hic tamen intelligo non plenariam rei feudalis in allodiam transmutationem, quæ jure feudali ne in primi quidem Domini non consentientis præjudicium sine feloniam fieri potest, sed tantum dominii utilis in alium subvasallum translationem) solius immediati Domini consensus sufficit; in illorum vero, si ultra vitam subinvestientis durare debet feudum, utriusque Domini, mediati & immediati, requiritur consensus, si non nisi ad vitam subinvestientis Vasalli; illius consensus sufficit. Conf. Dn. Maur. Pos. Jur. Feud. Contr. Dec. 13. §. 8. Quid vero si a Domino Vasallo, e. g. Comiti, feudum cum facultate subinvestiendi expressè datum? tunc mortuo Vasallo, hæredibus feudalibus non relictis, subinvesti

fiti ob pactum expressum confirmandi, modo tamen ejusdem conditionis subvasallus (excluditur ergo civitas, foemina &c. utpote ab intermedio & subinfeudante diversae conditionis) sit subinvestitus: Intentio enim primi investientis haud dubie fuit, ut subinvestitura eodem modo, quo investitura, fieri debeat. Porro è supra dictis nota: quod Domini feudi concessio & traditio usufructus vitalitii rei feudalis consolidatae (erledigter Mann-Lehn Guther) ob debitum alimentationis filiarum vel sororum ultimi vasalli subsidiarium, absque investiturâ facta, non tribuat possessori jus feudi, sed constitutionem nudi usufructus, cujus recadentia feudalis non ad successorem Domini directi singularem, sed ad Vasallum novum demortui Domini feudi cum consensu usufructuarii investitum spectat. Sine investitura enim nullum feudum constituitur, per text. 1. Feud. 25. ibique Dn. à Rhetz. S. f. n. 1. 2. juncto. 1. Feud. 2. S. f. Rosenth. c. 6. concl. 1. n. 4. 5. & concl. 2. n. 1. Ita responderunt de jure Domini Jcti Lips. Rostoch. & Hallens. Mens. Mart. & Apr. anno, 1687. & 1688. Weil die Lehn quæstionis schon anno 1681. durch den Tod des letzten Vasalli würcklich erlediget / dessen Schwester aber nichts mehr als nur der blosser usufructus, sine dominio utili, ad dies vitæ ohne Belehnung zugeschrieben; allermassen sie denn auch / besage der Lehns-Registraturen / mit der gesuchten Belehnung abgewiesen worden. In Gegentheil aber gedachte Lehn cum consensu ejusdem usufructuarie & Curatoris, salvo tamen ad dies vitæ usufructu, anno 1669. vom damahligen Lehn-Herrn anderweit wieder verliehen und das dominium utile conferiret worden / und daher aus dem bedingten Rückfall der lehigen Lehns-Curia kein Recht zustehen kann / so ist auch die Lehns-Curia nicht befugt / vom novo Vasallo und possessore noviter investito diese Lehn sub prætextu caducitatis zu vindiciren / sondern vielmehr mit der Klage abzuweisen B. N. W.

Th. LXXIV.

Quædam subjicienda de alienatione feudorum Imperialium. Ma- *As in alie-*
 gni nominis Jcti illam, quin & oppignorationes, sine Imperatoris con- *natione feu-*
 sensu efficaciter fieri posse, firmiter statuunt, quod tamen non de integro *dorum Im-*
 territorio, sed tantum de particularibus ejusdem bonis, Vorwercken / *perialium*
 Nemptern / intellectum volunt. Verum, licet non negandum, Illustres *semper con-*
 Imperii personas ex usu & consuetudine hodie receptâ, ut alios simplices *sensu Impe-*
 Vasallos, non tam arcte per regulas Juris Communis Feudalis constringi, *ratoris opus?*



nec alienationes à Principibus sine Imperiali consensu factas ab Imperatore continuo ex capite felonix revocari; imprimis si sub qualitate feudali, qua ipsi habent, iterum aliis bona cessa & relicta sint; tamen si territorium aliquando devolveretur ad Imperatorem vel agnatos non consentientes intalem alienationem vel oppignorationem, quis dubitaverit pronuntiare, non tam ipsum feudum, quam fructus & commoditatem feudi s. vitalitium usumfructum à Vasallo videri quondam alienatum & oppignoratum; adeoque resolutio jure alienantis & oppignorantis, resolutio quoque jus accipientis? Quoad hanc controversiam adde Dn. Struv. *S. I. F. c. 14. a. 29.* Dn. Ziegler. *de Jur. Maj. l. I. c. 4. n. 27. & 28.* Dn. Stryck. *D. de Obl. Feud. Cons. mun. c. 2. n. 9. seqq.* Itter. *de F. J. c. 23.* Specialiter hic notandum quod c. 10. §. 2. A. B. Electoribus à Carolo IV. privilegium datum, quacumque bona à Statibus & Principibus Imperii comparare, ita ut non opus specialem dehinc Imperatoris requirere consensum, modo tamen bonis inhærentia onera & qualitates simul à comparantibus Electoribus suscipiantur. Quod privilegium reliqui Status Imperii, ut multa alia, v. g. jus metallifodinarum, postea sibi quoque arrogasse videntur, ut è modò dictis apparet.

Th. LXXV.

An liberi parentum alienationes feudales revocare possint?

De liberis Vasalli alienantis valde agitata etiam quæstio est: An & illi, cum consensu forte Domini directi à parentibus factas alienationes ratihabere adeoque non revocare teneantur? Si quidem interiùs & accuratius textus feudales inspiciantur, nullum est dubium, quod liberis, non æquè ut agnatis non consentientibus, tale jus revocandi sit datum: Verùm communis sententia in Germaniâ contrarium sustinet, statuens: in feudis antiquis & ex pacto & providentiâ perinde ut agnatis jus revocandi esse, cum jus in feudis succedendi non tam à parentibus, quam à primo acquirente, quæsitum habeant Vid. Dn. Struv. *Synt. Jur. Feud. c. 13. a. 16.* Dn. Itter. *de Feud. Imp. c. 23. §. 13.* qui etiam contra communem sententiam liberis jus revocandi denegat.

Th. LXXVI.

Specialia quaedam observanda.

Coronidis loco specialia quaedam & notatu digna adhuc subnectamus è Dn. Struvii Observationibus Feudalibus. Venditio in feudis, licet aliàs sine consensu Domini illicita, sustinetur tamen facta in agnatum sub prima investitura comprehensum 2. *F. 26. 1. F. 39.* Dn. Struv. *c. 1. p. 81.* Si debitor ipse non petierit consensum Domini in oppignorationem feudi sed

sed creditor impetraverit, non valet hypotheca : Quod si tamen Vasallus, idemq; debitor, sub conditione petendi & impetrandi consensum Domini, hypothecam in re feudali constituerit, valet postea à debitore impetratus consensus. *Id. p. 97.* Vasallo de bonis feudalibus & allodialibus disponente, ejus dispositio tantum quoad allodialia valet. *Id. p. 93. §. 7.* Si feudum cum consensu Domini & agnatorum oppignorum ac simul bona allodialia, creditori competit electio, an prius ab agnatis possessoribus feudi, an verò ab hæredibus allodialibus debitum exigere velit. *Id. p. 136. §. 20.* Censur, unbetragte Zinsen / mortuo Vasallo inter successores allodiales & feudales pro rata temporis dividendi *Id. p. 127.* Idem est in lanovium tempore mortis Vasalli non detonsa. *Id. p. 128.* Dominus potest creditoribus adjudicare feudum, sed non præjudicatur agnatis, quibus jus revocandi suo tempore competit; nisi ob onera & debita feudalia feudum distractum fuerit. *Id. p. 104. §. 2.*

Ne paginae sequentes maneant vacuæ, elegans Responsum Jctorum Wittenbergensium 1663. adornatum, cujus mentio supr. th. 74. facta, subnectere hic placet.

Wt Eur. Durchl. Herr Bruder / der Durchleuchtigste Herr N. auf E. Durchl. nunmehr verfallten Landschafft unterschiedliche Stück / in gleichen Regalia und Hoheiten an frembde Personen vereuffert / und zu Aßterlehn verliehen / und es will E. Durchl. ob derselben als Successori dergleichen zum Præjudiz geschehen können / Zweifel entstehen / nach mehrerem Inhalt des gnädigst uns zugeschickten consilii. Wenn nun gleich sonst einem jedwedem Lehenmann frey stehet / das ihme verliehene Lehen oder ein Theil desselben zu einem subfeudo oder Aßterlehen zu verleihen / denoch

H3

noch aber und dieweil E. Durchl. Herr Bruder keine
 männliche Leibs-Lebens-Erben nach sich verlassent / und
 E. Durchl. als nechster agnatus, vi primæ investitu-
 ræ, die Landschafft angetreten / die Feuda regalia auch
 ohn dem nicht wohl zum Aſterlehen ausgethan werden
 können / so erscheinet dannenhero so viel / daß die ver-
 liehene subfeuda durch tödlichen Hintritt des subin-
 feudantis erloschen / und E. Durchl. als Successor an
 dieselbe nicht gebunden / es were dann / daß E. Durchl.
 dero consens dazu gegeben / oder wäre dero Herr Br-
 ders Erbe worden / oder es wären sonsten die zum Aſ-
 terlehen verliehene Stücke / oder auch die ganze Pro-
 vintz / von welcher solche Stücke dependiren / kein
 Stamm-sondern Erb-lehen / oder es wären solche
 Stücke hiebevör schon durch eine hergebrachte Ge-
 wohnheit jederzeit zu Aſterlehen verliehen worden ;
 auf solcher Fälle einem wäre E. Durchl. Dero Hr.
 Bruders Belehnungen zu halten schuldig.

FORMULA INVESTITURÆ
 Cujus suprath, 36. facta fuit mentio

Ubi

REX à PRINCIPE FEUDUM TENET.

Lehn-Brieff

Über das ganze Stadt- und Budt-
 jädinger Land.

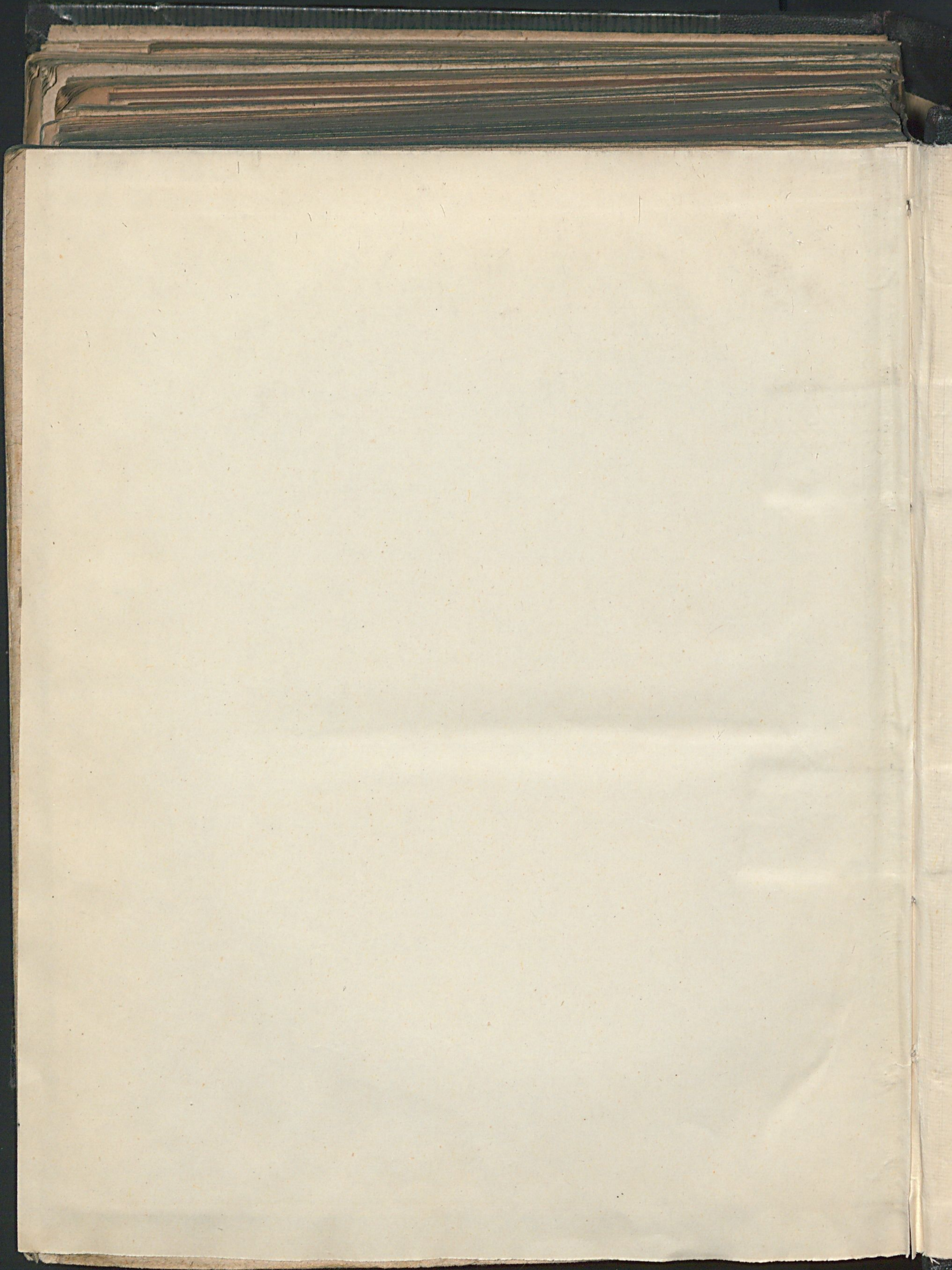
Von

In Gottes Gnaden Wir Georg Wilhelm Herzog
 zu Braunschw. und Lüneb. / Thun kundt und bekennen
 in diesem Unsern offenen Brieffe / für Uns / Unsere Er-
 ben und Nachkommen / gegen Männiglichen / daß Wir / als jetzi-
 ger Zeit Eltster regierender Herzog zu Braunschw. und Lüneb. /
 im Nahmen des gesambtem Fürstl. Hauses / nach tödlichem Hin-
 tritt / des Weiland Hoch- und Wolgebohrnen / Unsers lieben Sa-
 beimem und getreuen Anton- Güntern Graffen zu Oldenburg
 und Delmenhorst / Herrn zu Zevern und Kniephausen / vermöge
 des/den 19. Martii Anno 1653. in der Stadt Hamburg auffgerich-
 teten Vertrags / dem Durchlächtigsten / Großmächtigsten
 Fürsten / Herrn Friederichen dem Dritten / zu Dennemarck /
 Norwegen / der Wenden und Gothen König / Unserm Hoch-
 geehrten Herrn Vettern / Schwagern und Bevattern / als iziger
 Zeit Eltsten Königl. und Fürstl. Schleswig- Holstein Gottorff-
 scher Lini / zunebenst denen Hochwürdigten Durleuchtigen Für-
 sten / Herrn Christian Albrechten / für Sich und zu mit Be-
 hueff Herrn August Friederichen respectivè Erwehlten Bis-
 choffen und Coadjutorn des Stiffts Lübeck / Erben zu Nor-
 wegen / Herzogen zu Schleswig- Holstein / Stormarn und
 der Dithmarschen / Graffen zu Oldenburg und Delmen-
 horst / Unsern auch freundlichen lieben Vettern / und Ihren Männ-
 lichen Leibes Erben / zu einem rechten Erb- Mann- Lehn in abstei-
 gender Linie / belehnet haben / und belehnen Sie gegenwärtig / in
 Krafft dieses Brieffes / mit dem ganzen Stadt- und Budjadin-
 ger Lande / die hiebevör gestrittene zwey Drittheil mit eingeschlos-
 sen / mit Leuten und Einwohnern / mit allen Gerichten und Rech-
 ten / über Hals und Hand / mit Diensten / Zinsen / Gefellen /
 Auffkommen / mit Lande und Sande / gebauet und ungebauet /
 mit Acker / Wiesen / Wasser / Fischeren / mit dem Weserstrom /
 zusambt der Obrigkeit / Gericht und Hoheit auff demselben
 Strohm / ingleichen der Gade mit andern Ströhmen / zusamme
 der

der Hoheit und Gerechtigkeit darüber / mit Weiden / Zollen und
 Geleiten / als die nun seyn / und zukünfftig / mit Würcpen / Tho-
 driffte und Insuln darzu kommen mögen / mit allen Herrlichkeiten/
 Obrigkeiten / Freyheiten / Gerechtigkeiten / Geistlichen und Welt-
 lichen Abnen / und sonst mit allen andern Zubehörungen / wie die
 billig ihre Nahmen eignen oder genennet werden mögen / groß und
 klein / nichts außgeschlossen / in aller Massen dann Ihre Kön-
 Mayt. und Ed. und Dero Mit-Belehnte / nach Inhalt obange-
 zogenen Vertrags dieselbe nunmehr zu Lehen zu empfangen und
 zu tragen schuldig seyn / derselbigen Güter sollen und wollen Wir
 Ihrer Kön. May. Ed. und dero Mit- Belehnten / rechter bekem-
 niger Herr und Gewehr seyn / vor aller rechten Ansprache / so
 offte Wir darzu gefodert werden / und Wir zu rechte zu thun
 schuldig / Dahingegen Dieselbe und Ihre Leibes-Lebens-Erben
 Uns / und Unserm gesamtem Fürstl. Hause / wegen dieser oban-
 geregten Lehnstücke / vermög der Lehn-Rechte / und des dar-
 über in Anno 1653. auffgerichteten Vertrags treu und hold seyn /
 Unser Bestes befördern und Arges abwenden helfen / auch so offte
 diese Lehne zu Falle kommen / solche gebührlich muthen und em-
 pfangen lassen / dessen zu Urkundt haben Wir Unser Fürstl.
 Groß Insiegel an diesen Brief wissendlich hangen lassen / denselben
 auch mit eigen Händen unterschrieben / So gesche-
 hen zu Zelle / d. 8. Mart. 1668.







ULB Halle
003 498 727

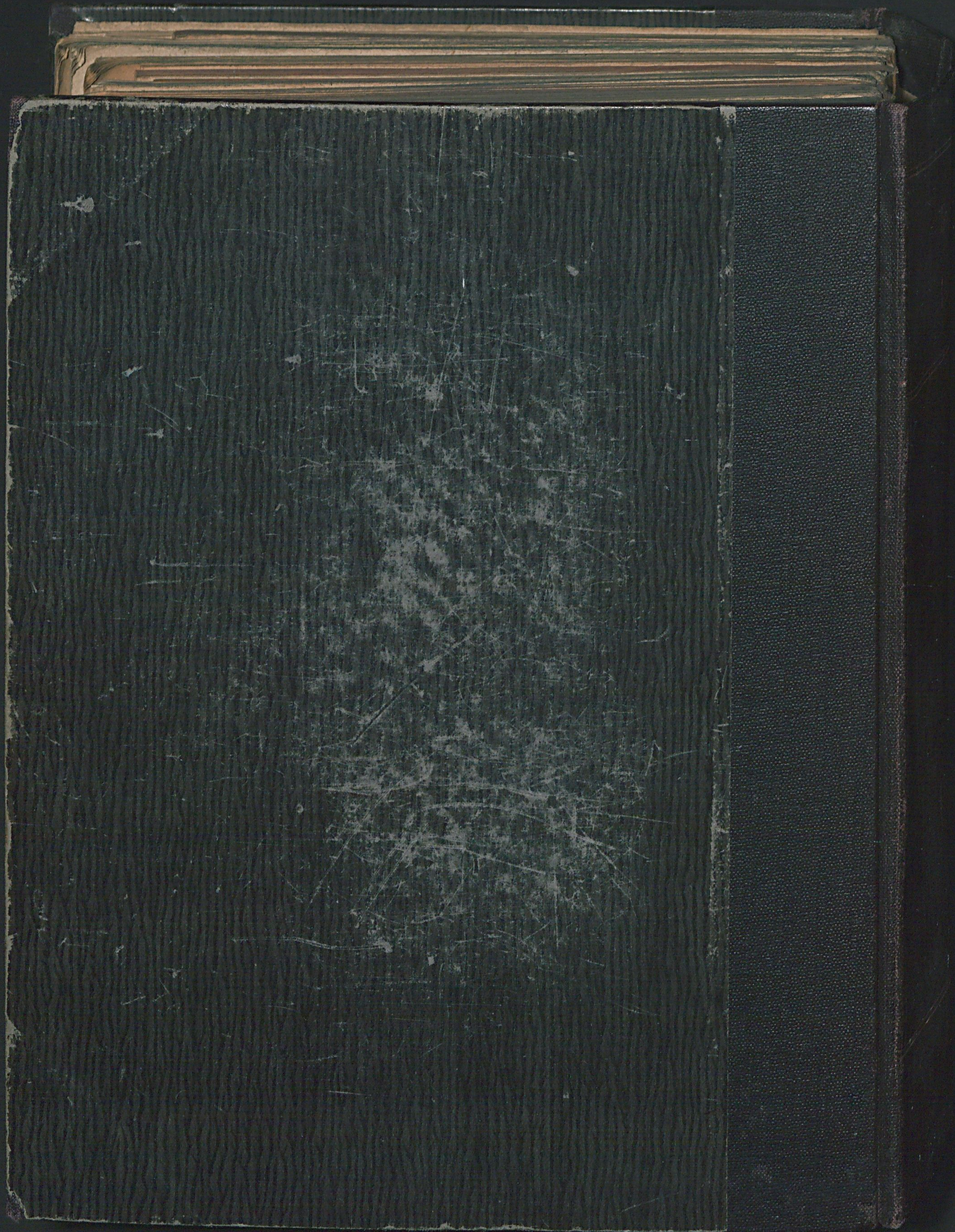
3

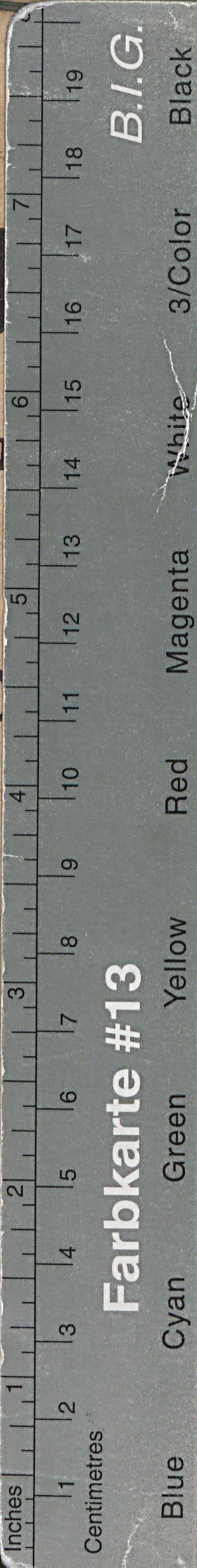


5b1

1017







B.I.G.

Farbkarte #13

ACADEMICA
INENS
IOSA
FEUDALIS

1687, 16

29
124
A3

ANTE GRATIA,
ORDINE IN ILLUSTR
NA INDULGENTE,

ESIDIO
RI
AC CONSULTISSIMI
II HENRICI

nerß/
ICII ELECTORALIS
ASSESSORIS
SSIMI,

exhibebis
GUSTUS Brandis /
O COELICO

ulii Anno 1687.
SECUNDA
correctior.



teris Müllerianis.